

MAGYAR BANKSZÖVETSÉG

BESZÁMOLÓ
a Bankszövetség 2012. I. negyedévi tevékenységéről

Budapest, 2012. április

Tartalom

Vezetői összefoglaló.....	4
I. GAZDASÁGI KÖRNYEZET – A világgazdaság, a magyar gazdaság, és a hazai bankrendszer 2011. évi teljesítménye.....	6
A) A világgazdaság helyzete	6
B) A magyar gazdaság helyzete	7
C) A magyar bankszféra helyzete.....	8
II. SZABÁLYOZÁSI, SZAKMAI KÉRDÉSEK	10
1. A lakossági hitelezés kérdései	10
1.1 A végtörlesztés	10
1.2 Az árfolyamgát	10
1.3 Egyoldalú szerződésmódosítással kapcsolatos peres ügy.....	11
1.4 Állásfoglalás kérés a THM plafon ügyében	11
1.5 Együttműködés a MABISZ-szal a lakossági jelzáloghitelek biztosítása ügyében	12
2. A teljes listás KHR projekt indulása	12
3. Adózást érintő változások	12
4. Számviteli kérdések.....	13
5. Adatszolgáltatás (MNB-PSZÁF).....	14
6. Pénzforgalmi kérdések	14
6.1 Pénzforgalmi fogalomtár készítése.....	14
6.2 Alapszámla önszabályozás	15
6.3 Bankkártyákkal kapcsolatos ügyek	15
7. Prudenciális szabályozási fejlemények	15
8. A hitelintézetek tevékenységét befolyásoló jogszabály tervezetek.....	16
8.1 Az új Polgári Törvénykönyv tervezetének véleményezése	16
8.2 Kormányrendelet-tervezetek véleményezése - csődtörvény	17
8.3 A Cégtörvény módosításának véleményezése.....	17
8.4 Az információs önrendelkezési jogról szóló törvény módosításának kezdeményezése, adatvédelmi konzultációk.....	17
8.5 A kamarai törvény módosításának kezdeményezése.....	18
8.6 A követeléskezelési törvény szabályozási koncepciójával kapcsolatos egyeztetés.....	18
8.7 A szerencsejáték szervezéséről szóló törvény módosításának kezdeményezése.....	18
9. Egyebek:	18
9.1 Bankbiztonsági Bizottság és munkacsoportjai: vezetőválasztások	19
9.2 Humán és Fizikai Biztonsági MCS	19
9.3 Részvétel az új Országos Képzési Jegyzék (OKJ) pénzügyi képzéseinek a kialakításában....	19
9.4 Hatósági megkeresések elektronizálásával kapcsolatos projekt előkészítése.....	19
9.5 Pénzügyi és Biztosítási Oktatás-szakmai Egyeztető Fórum.....	20
III. A BANKSZÖVETSÉG FONTOSABB KAPCSOLATAI, RENDEZVÉNYEK, KOMMUNIKÁCIÓ	20
1. Európai Bankföderáció.....	20
1.1 Az EBF Végrehajtó Bizottsága (ExCo).....	20
1.2 Az EBF Gazdasági és Monetáris Bizottságának értékelése a 2012. évi várható gazdasági és pénzügyi folyamatokról.....	21
1.3 Az EBF Bankfelügyeleti Bizottsága.....	21
1.4 Az EBF új kommunikációs stratégiája	22
1.5 Az EBF pénzforgalmi bizottsági ülése	22
2. Nemzetközi kapcsolatok, nemzetközi konzultációk.....	23
2.1 Régiós egyeztetések, kapcsolatfelvétel: post visegrádi országok, Szerb Bankszövetség.....	23
2.2 Külföldi elemző, alapkezelő cégek és nagykövetségek konzultációs megkeresései	23

3. Kommunikáció, sajtókapcsolatok.....	23
3.1 A negyedév kommunikációs kihívásai, feladatai	23
3.2 Magyar Bankszövetség megjelenése a médiában, sajtóstatistika	23
3.3 Az IG2 projekt kommunikációs előkészületei.....	24
3.4 Hitelintézeti Szemle, különszám szervezése	24
MELLÉKLET	25
NEMZETKÖZI KITEKINTÉS: SZABÁLYOZÁS, FELÜGYELET.....	25
I. Európai Unió.....	25
I. 1. Tőkekövetelmény- és likviditásszabályozás: CRR/CRD4.....	25
I.1.1 Parlamenti jelentés	25
I.1.2 A dán elnökség kompromisszumos javaslatai.....	27
I.2 Magas szintű szakértői bizottság felállítása az európai bankrendszer szerkezetéről	28
I.3 Az árnyékbanki tevékenység.....	29
II. Európai Bankhatóság - Európai Felügyeleti Hatóságok (ESAs)	29
II.1 Az EBA 2012. évi munkaprogramja.....	29
II.1.1 Szabályozás.....	29
II.1.2 Felügyelet (Oversight)	30
II.2 Szabályozói és végrehajtási technikai sztenderdek.....	30
II.2.1 A szabályozói és végrehajtási technikai sztenderdek rangsorolása	30
II.2.2 A saját tőkével kapcsolatos technikai sztenderdek ütemezése.....	30
II.2.3 Az európai érdekképviselők közös levele az ESAs rendelkezésére álló határidőkről	30
II.3 Konzultáció a nagykockázatok (Large Exposures (LE)) jelentésére vonatkozó végrehajtási technikai sztenderdről (CP51)	31
II.4 Pénzügyi innovációk állandó bizottság (SCFI).....	32
II.5 EBA útmutató (GL45) a működési kockázat fejlett mérési módszeréhez (AMA) - Kiterjesztések és változtatások.....	32
II.6 A bankok feltőkésítési tervének az első összesített értékelése	33
II.7 Vitairatok (Discussion Papers) az EMIR-rel kapcsolatos technikai sztenderdekről.....	33
II.7.1 Az Európai Felügyeleti Hatóságok (ESAs) közös vitairata.....	33
II.7.2 Az EBA vitairata a központi elszámoló partnerekkel (CCPs) kapcsolatos technikai sztenderdről	34
II.8 A KKV-kal kapcsolatos szabályozási követelmények	34
III. Európai Bankföderáció - IBFed.....	34
III.1 Az EBF CRR/CRD4 tervezethez kapcsolódó akciói.....	34
III.1.1 Levelek a dán Elnökségnek az egységes európai szabálykönyv érdekében.....	34
III.1.2 EBF álláspont az exporthitel finanszírozással kapcsolatban	35
III.1.3 Jogi felvetések	36
III.1.4 Likviditás.....	36
III. 1.5 EBF szeminárium (Focus Session) az Európai Parlament érdekeltjeivel.....	36
III.1.6 A visegrádi országok képviselőiek találkozója a jogalkotásban résztvevőkkel	36
III.1.7 Kockázat értékelési munkacsoport – Kérdőív a lakossági jelzáloghitelezésről	37
III.2 Az EBF és az AFME közös válasza a jelentési kötelezettségekre vonatkozó ITS-ről CP50) folytatott konzultációban	37
III.3 EBF vélemény a hitelminősítő ügynökségekkel kapcsolatos konzultációban	37
III.4 A SIFI munkacsoport makroprudenciális felügyeleti munkacsoporttá alakulása (MAPOWG) 38	
III.5 IBFed válasz a BCBS tőkére vonatkozó közzétételi követelményekről szóló konzultációjában	39
III.6 IBFed válasz a BCBS pénzügyi konglomerátumok felügyeletének az alapelveiről szóló konzultációjában.....	39
III.7 IBFed válasz a BCBS belső ellenőrzésről szóló konzultációjában	40

Vezetői összefoglaló

A Kormány és a Bankszövetség közötti megállapodás értelmében 2011. december 29-én került kihirdetésre a végtörlesztési törvény módosítása, amely egyebek mellett előírta, hogy a végtörlesztés forintösszegét 2012. január 30-ig át kell utalni, vagy a hitelt nyújtó pénzügyi intézménytől kell igazolást beszerezni arról, hogy a végtörlesztéshez szükséges összeget az ügyfél számára folyósítani fogják. Az új rendelkezés a korábbi szabályozáshoz képest lerövidítette a végtörlesztés teljesítésére nyitva álló határidőt.

A bankok számára összességében a vártnál komolyabb veszteséggel járt a végtörlesztés – az érintettek számában (mintegy 170.000 ügy) ugyan az előzetes becslések környékén volt az érdeklődés, ám a végtörlesztés összegében a 27 százalékos arány meghaladta az előzetesen becsültet, – ráadásul egyes hitelintézeteknél ennél a szintnél is jóval magasabb volt az arány, s így a veszteség. A tavaly decemberi megállapodás révén ugyanakkor a pénzügyi intézetek számára megnyílt a lehetőség, hogy a végtörlesztésen elszenvedett veszteségük 30 százalékát az általuk befizetett bankadóból levonhassák.

A decemberi megállapodás jogszabályokba foglalása során felmerült néhány olyan gyakorlati, megvalósítási kérdés, melyek egyeztetésére a kormányzat a megállapodás szellemében még a döntés előtt kikérte a Bankszövetség véleményét. A tárgyalások során kialakult kompromisszum a bankok számára vállalható volt, így március végére megszülethetett az árfolyamgát II. szabályozás, amely a megoldás 3 lépcsős bevezetésével kezelhetővé tette az igénylési folyamatot. A negyedév végére lényegében csak a Nemzeti Eszközkezelő számára felajánlható ingatlanok számát bővítő banki javaslatokat tartalmazó jogszabályok elfogadása nem valósult meg a decemberi megállapodásból. A Bankszövetség emellett továbbra is aktív véleményezője volt a pénzügyi intézeteket érintő törvényjavaslatoknak.

A szövetség a küszöbön álló uniós szintű szabályozási és prudenciális kérdésekkel (Bázel III., fogyasztóvédelmi szabályozás) kapcsolatos álláspontok megismerésére, megvitatására, esetleges közös álláspont képviselésére megfogalmazása céljából, illetve a jövőbeli szorosabb együttműködés lehetőségének megteremtése érdekében találkozót szervezett a visegrádi, illetve az unió kívüli környező országok bankszövetségeivel.

A pénzügyi intézetek az év elején a törvényi előírásoknak megfelelően kiértékeltek ügyfeleiket a teljes listás KHR-rendszerbe továbbítandó adataikról, majd az adategyeztetési időszak lezárultával megkezdődött az adatok ösfeltöltése a rendszerbe.

A SEPA szabványnak megfelelő napon belüli többszöri utalási rendszer bevezetésében (IG2 projekt) a Bankszövetség is aktív szerepvállalással segíti a tagszervezetek felkészülését, a nyár elején beinduló új gyakorlatnak megfelelően. A projekt elérkezett abba a szakaszba, amikor az éles indítást megelőzően a projekt kommunikációs munkacsoportja részletesen meghatározta a kommunikáció menetrendjét, tartalmát, valamint összegezte a várható, ún. gyakran ismételt kérdéseket és az azokra adandó válaszokat. Ebben az előkészítő munkában a Magyar Bankszövetség folyamatosan részt vett.

Komoly feladatot adott a banki közösségnek a Malév tevékenységének beszüntetése a bankkártyával vásárolt repülőjegyek kapcsán. A nemzetközi kártyatársaságok előírásai alapján ugyanis a kártyakibocsátó pénzügyi intézeteknek a le nem repült, bankkártyával vásárolt jegyek ellenértékét vissza kellett téríteniük ügyfeleik számára. Az igénybekérés a

Bankszövetség által életre hívott egyeztetések nyomán minden banknál közel egységes módon zajlott, március végén az első ügyfelek számára már meg is történtek a visszaulások.

A Bankszövetség tudományos kiadványa, a Hitelintézeti Szemle az elmúlt évben 44 szerzőtől 37 tanulmányt közölt, tematikus száma a „kockázat, bizonytalanság, valószínűség” témakörben készült, különösen rangos szerzők közreműködésével. A szerkesztőbizottsági tagok elfogadták a terjesztési lista optimalizálását, így az 1000 példányban megjelenő Szemle terjesztési körében nagyobb hangsúlyt kap a tudományos élet, az (erre külön támogatást befizető) takarékszövetkezetek, a sajtó és háttér-intézmények, társszervezetek részesedése.

Az európai prudenciális szabályozás fókuszában ebben a negyedévben is a tőkekövetelmény és likviditás szabályozásáról szóló Bazel III egyezmény implementálása – a CRR/CRD4 – állt, amelyről az EBF számos konzultációt folytatott az Európai Bizottság illetékeseivel és szemináriumot rendezett az Európai Parlament érdekelt képviselőinek a részvételével. Az Európai Bankföderáció tevékenységében ezen túlmenően - egyebek mellett - kiemelt figyelmet kapott a MiFID módosítása, a jelzáloghitelezéssel kapcsolatos szabályozás, a pénzügyi tranzakciós adó (FTT) esetleges bevezetése, a FATCA követelményekre való felkészülés, a lakossági bankszámlát érintő jogszabálycsomag, a Központi Értékpapír Értéktárak szabályozása, valamint a pénzmosás elleni direktíva.

Az EBF naprakészen reagált a globális és az európai szabályozási fejleményekre. Így a rendszerszempontról fontos intézményekkel (SIFIs) foglalkozó munkacsoportját makroprudenciális felügyeleti munkacsoporttá alakította át. Azt követően, hogy az Európai Bizottság Liikanen finn jegybankelnök vezetésével magas szintű szakértői bizottságot állított fel az európai bankrendszer szerkezetéről az EBF alkalmi munkacsoportot (task force) hozott létre a témakörben, s ugyanígy válaszolt az árnyékbanki tevékenységgel kapcsolatos „Zöld könyv” megjelenésére is.

Az EBF Kockázat értékelési munkacsoportja kérdőívet dolgozott ki a lakossági jelzáloghitelezésről, amelyet a Magyar Bankszövetség és három IRB módszert használó tagbankja is kitöltött. Munkatársaink a Föderáció egyéb munkacsoportjainak és bizottságainak a munkájában is aktívan részt vesznek.

I. GAZDASÁGI KÖRNYEZET – A világgazdaság, a magyar gazdaság, és a hazai bankrendszer 2011. évi teljesítménye

A) A világgazdaság helyzete

- A világ-GDP növekedési üteme 2011-ben 3,8%-os volt, ami 1,4 százalékponttal lassabb, mint egy évvel korábban. 2012-re 3,3%-os világ-GDP növekedést becsül az IMF, ami 0,7 százalékponttal kisebb a negyedéve készült előrejelzéshez képest. (2013-ra szóló 3,9%-os ütem 0,2 százalékponttal nagyobb az 1952-2012 évek növekedési ütemeinek átlagánál).
- Az € – zóna GDP-je -0,5%-ponttal esik vissza, de Német- és Franciaország 0,3% ill. 0,2% -kal nő, Spanyol- és Olaszország -1,7%-kal és -2,0%-kal csökken.
- Az EU egészében a GDP ütem -0,1% lesz, az €- zónánkívüliek átlagosan nőnek.
- Az USA 1,8%-os, Japán és Kanada 1,7-1,7%-os növekedése továbbá a G7+€ - zóna kivételével számolt egyéb fejlett gazdaságok 2,6%-os növekedése mellett a fejlett országok GDP-je 1,2%-kal, a fejlődő világ 5,4%-kal nő 2012-ben.
- Az európai fejlődők 2012 évi 1,1%-os üteme 4 százalékponttal kisebb a 2011. évi ütemnél, ez az egyetlen fejlődő térség a világon, amelyik 2011-ben lassabban halad, mint a fejlett gazdaságok. A BRIC 4 tagja (Oroszország 3,3%, Brazília 3,0 %, India 7%, Kína 8,2%) szépen teljesít, bár némi lassulás itt is megfigyelhető 2011-hez képest.
- A világelexport üteme 2011-hez képest 3%-ponttal lassul (3,8%-ra), a fejletteknél (3,1 százalékponttal 2,4%-ra) épp úgy mint a fejlődőknél (2,9 százalékponttal 6,1%-ra). Ha 2010-12 egybevetését végezzük, akkor a világelexport már 8,9százalékponttal lassul két év alatt.
- Megvizsgáltuk a fejlett világ háztartási megtakarításait az elmúlt 20 évben, a súlyozatlan átlag 1992-2008 között szinte egyenletesen 15,3%-ról 9,1%-ra csökkent, majd 2011-ben 10%-ra emelkedett.
- Megnéztük a PIIGS országok néhány adatát, 2007 –2011 között: GDP arányos államadósságuk átlagosan 68%-ról 114%-ra nőtt. A spanyol eladósodottság most sem sok, 2007-től 31százalékponttal 67%-ra nőtt 2011-re. Az ír adósság 25%-ról 109%-ra, a portugál, 68%-ról 106%-ra, az olasz 104%-ról 121%-ra nőtt. Legérdekesebb a görög pálya, az 1987. évi alig több mint 50%-ról 1993-ra 100%-ra emelkedett, hogy a 2007 évi 105%-ról 166%-ra emelkedjen 2011-re.
- Hosszabb távon vizsgálva azt találtuk, hogy annál jobban nőtt egy PIIGS ország államadóssága minél jobban elmaradt bruttó megtakarítása a beruházástól (ikerdeficit esete). 27 országra azt látjuk, hogy minél magasabb egy ország GDP arányos államadóssága és minél szegényebb egy ország, (és zavarosabb a gazdaságpolitikája) annál magasabb a CDS-e. Vizsgáltuk a CDS hatását a devizaárfolyamra és a GDP arányos tőzsdeindexre (2005-11 közötti magyar adatokkal), a kapcsolat robusztus volt. A PIIGS országok CDS adatsorából a görög történet figyelmeztető, az 1000 CDS egyetlen év alatt 10000-re volt képes emelkedni (majd kicsit korrigált a nemzetközi segítség hírére). A portugálok 1000 CDS-nél egyensúlyoznak, a többiek helyzete ennél MOST jobb. Magas állampapírhozam, magas és növekvő CDS egymást gerjesztő folyamatai recessziós környezetben bármikor robbanáshoz vezethetnek.
- A világgazdaság 30 éves adatsorából arra következtettünk, hogy a GDP növekedési ütem egyaránt az export- és a beruházás növekedésnek kb. a negyede. A világgazdaság 60 éves adatsorából azt olvastuk ki, hogy az egy főre eső GDP ütem 1% és 3% között hullámzik, és a 2005-ös csúcstól lefelé indult. A visszakapaszkodást nehezíti, hogy az eszközárnyos ügyfélhitelezés az USA esetében 80% körüli értéket ért el (ez makro-szintű

LTV-nek tekinthető), így az elmúlt 200 éves modell, amelyben a GDP növekedést azt meghaladó ütemű hiteldinamika segítette, többé nem járható.

- A válság leküzdésének helyes módját nem tudjuk, még okait sem pontosan ismerjük.

B) A magyar gazdaság helyzete

- 2011-ben a magyar GDP 1,7%-kal nőtt, 0,1százalékponttal gyorsabban, mint az EU-27. Ha a GDP növekedési ütemét egybevetjük az (előző évi) bruttó államadóssággal az EU27-ben, azt látjuk, hogy a magas eladósodottság fékezőleg hat a növekedésre. Szorosabb összefüggést ad a beruházási ráta és a GDP ütem, míg meglepő módon nem mutatkozott kapcsolat az export- és a GDP ütem között 2011 adatai alapján.
- A magyar exportdinamika feltűnően magas, 1990. óta évente átlagosan 10,9%-kal nő az export volumene, 2011-ben is 10,2%-kal bővült. A beruházások 100 mrd HUF-fal (5,4%-kal) csökkentek 2012-ben, ez hozzájárult ahhoz, hogy az importütem mérséklődjön és az export-import egyenlege 2011-ben a GDP 10%-át is meghaladja. 2003-11 között a külkereskedelmi egyenleget jól magyarázza a bruttó felhalmozási ráta alakulása, 23% alatti felhalmozás pozitív egyenleggel járt.
- A beruházások a 2005. évi csúcshoz képest folyamatosan csökkennek, a hazai beruházások 2011. évi volumene a 2005. évinek kb. 80%-a, a 2011. évi export viszont a 2005. évinek 160%-a, miközben a 2011. évi GDP megegyezik a 2005. évivel. 1991-2011 közötti időszak GDP dinamikája az export és a beruházási dinamika felhasználásával 99% pontossággal előrejelezhető.
- A növekedés és a pénzügyi mélység kapcsolata jól ismert, a G7 esetén az elmúlt 50 évben a hitelállomány (reálértéken) kétszer olyan gyors ütemben nőtt, mint a GDP, a magyar hitelek reálértéken véve 2011 évben jelentősen (13 %-kal) csökkentek, ezen belül a vállalati hitelek 12%-kal, a háztartási hitelek 14%-kal.
- A foglalkoztatottsága a 15-74 éves korú népességnek az elmúlt 12 évben trendszerűen nem változott, 50%-os, rendkívül alacsony. (2012-ben 31 ezer fővel 3812 ezer főre nőtt a hazai foglalkoztatottak száma.) Egybevetve 36 ország foglalkoztatottsági és GDP fejlettségi adatait a 2000 utáni évtizedre, láthatóan a nagyobb foglalkoztatottság és a magasabb fejlettség együtt járt, magas foglalkoztatottsággal bírtak az ún. offshoots (USA, Kanada, Ausztrália) országok és a skandináv államok, alacsony foglalkoztatottsággal a mediterrán államok és a poszt-szocialista országok jó része. Magyarország az utolsó három ország egyike volt.
- A magyar adatoknál jól érzékelhető a kapcsolat az elhelyezkedési esély és az iskolázottság között, minden év iskolai végzettség 4-5%-kal javítja az elhelyezkedési esélyeket.
- A nemzetgazdasági nettó átlagkeresetek - 3,9%-os infláció mellett - nominálisan 6%-kal emelkedtek 2011-ben, ezen belül a versenyszférában 8%-kal, a költségvetésiben 2%-kal emelkedtek a keresetek. Ágazatok szerint vizsgálva azt találjuk, hogy minél magasabb voltak a keresetek 2010-ben, annál jobban nőttek 2011-ben, ami összefügghet az egy kulcsossá tett személyi jövedelemadóval.
- A mezőgazdasági termékek felvásárlása 2011-ben minimális mértékben (0,1százalékponttal) emelkedett, a növénytermesztésben 6,3%-kal csökkent, az állatoknál 5,5%-kal nőtt. A mezőgazdasági GDP kb. 30 %-kal nőtt 2011-ben.
- Az ipar értékesítése 1,5%-kal bővült, az exportcikké 7,6%-kal nőtt, a belföldi termelésé 5,1%-kal csökkent. Éven belüli dinamikát vizsgálva láthatóan mind a két értékesítési volumen stagnált.

- Az építőipar 2011-ben további 7,8%-kal csökkent, ugyanakkor az éven belüli dinamika arra utal, hogy az építőipar már elérte mélypontját, ami nagyjából a 2/3-án van a 2005 évi szintnek.
- Összességében: csökkenő beruházás, kiugróan alacsony szintű stagnáló foglalkoztatottság, magas államadósság, zsugorodó hitelállomány mellett a pozitív külkereskedelmi egyenlegre épülő növekedés esélyei középtávon is csekélyek.

C) A magyar bankszféra helyzete

- A magyar hitelintézetek összes eszközei folyóáron 2011-ben 2010-hez képest 2,7%-kal nőttek, (a 22,6 % súlyú értékpapírok 5,2%-kal, a 7,8 % súlyú jegybanki és bankközi betétek 14,1%-kal nőttek, míg az 59% súlyú hitelek 2%-kal csökkentek.)

1. táblázat Hitelintézetek összes eszköze folyóáron (milliárd HUF-ban)

HITELINTÉZETEK	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Pénztár és elsz. számlák	689	644	491	505	782	759	765	917	673	626	694	734
Forgatási célú értékpapírok	580	487	458	912	890	933	1283	2113	2570	4340	3328	3407
Befektetési c. v. értékp.	740	1004	1059	1534	1508	1627	1631	1831	2922	3189	3793	4086
Értékpapírok összesen	1320	1491	1517	2446	2398	2560	2914	3944	5491	7529	7121	7492
Jegybanki és bankközi betétek	1528	1476	1445	1391	1745	2391	2681	1940	2175	2382	2275	2595
jegybanki betétek		492	643	425	543	1307	1219	468	827	472	452	889
bankközi betétek		984	802	966	1203	1084	1462	1472	1347	1910	1823	1706
Hitelek (nettó állomány)	4323	4905	6097	8523	9977	11935	14223	17319	20979	19791	19911	19520
vállalkozói hitelek	3076	3176	3284	4154	4772	5433	5994	6923	7456	6958	6745	6612
háztartások hitelei	429	677	1204	2265	2914	3712	4613	5847	7536	7519	8093	7722
Vagyoni érdekeltségek	192	156	197	257	248		500	555	638	651	686	777
Aktív kamatelhátralások	117	109	114	184	249	241	234	299	505	460	427	456
Egyéb a. elsz. és eszk.	71	90	144	186	241	268	521	671	959	661	509	864
Saját eszközök	187	169	192	268	326	404	589	688	642	591	600	667
Eszközök összesen	8427	9040	10196	13759	15965	18850	22428	26334	32063	32691	32223	33106

- **Árfolyam és inflációsúrt értéken** vizsgálva a hitelintézetek összes eszköze 2011-ben a 2008. évi értéknek 80%-át, a nettó hitelállomány a 69%-át, (ezen belül a vállalkozói hitelállomány a 67%-át, a háztartási hitelállomány 76%-át) teszi ki. 2010-hez képest a csökkenés ennek kb. 1/3-a volt, mivel az összes eszköz 2011-ben a 2010. évinek 94%-át, a hitelek nettó állománya a 87%-át, (ezen belül a vállalkozói hitelek a 88%-át, a háztartási hitelek a 86%-át) teszi ki.
- Az összes eszköz **devizahányada** 2000-ben 36% volt, ami 2002-ben 29%-ra esett, innét 2008-ban 51%-ra nőtt, majd 2011-re 49%-ra csökkent. A vállalkozói hitelek devizahányada hasonló mintázat szerint alakult, 2000-ben 39%, 2002-ben 35%, 2008-ban 59% és 2011-ben 60%. A háztartási hitelek devizahányada 2000 évi 2%-ról 2010-ben 68%-ra ugrott fel, majd részben a végtörlesztés hatására 65%-ra csökkent 2011 végére.
- A **bankok** a hitelintézetek *összes eszközének* 93%-át bírták 2005-ben, ami 2008-ra 91%-ra mérséklődött, majd 2011-re 87%-ra csökkent. A **szövetkezetek** részaránya szintén csökkent a 2005 évi 7%-ról 2008-ban és 2011-ben is 5%-ra. A teljes hitelállományon belül 2005-ben a bankok súlya 95% volt, ami 2011-ben 90%-ra csökkent, a szövetkezetek 2005-ös 5%-os részarányukat itt sem tudták megtartani, az 2008-ban 3%-ra, 2011-ben 4%-ra csökkent. A háztartási hiteleken belül a bankok 2005-11 között 3%-pontot, míg a szövetkezetek 4%-pontot veszítettek. A vállalkozói hitelállományon belül a bankok 2005-ös 96%-os részaránya úgy csökkent 88%-ra 2011-ben, hogy közben a szövetkezetek 3%-ról 5%-ra növelték súlyukat.
- A **nem pénzügyi vállalkozások** bruttó **banki** hitele (folyóáron) 6530 mrd HUF volt 2011 végén, a 2010 végi értéket 0,2 %- ponttal meghaladta. Rendkívül gyorsan nőtt a 90 napon túl lejárt hitelek aránya; az NPL ráta 2011 végén 15,4%-os, 2010 végén 10,8%. Vállalati méret szerint a bruttó hitelek részaránya 2010-11-ben érdemben nem változott.

- A **háztartások** NPL rátája 2009-ben 7%-os volt, 2010 végén 10,1% volt, ami 0,7 % - ponttal kisebb, mint a nem pénzügyi vállalkozásoké, míg 2011 végén a háztartási 13 %-os NPL ráta 2,4 százalékponttal volt kisebb, mint a nem pénzügyi vállalkozásoké. 2011 végén a 2167 mrd HUF deviza-lakáshitel 10,1%-a volt nem teljesítő és a 2290 mrd HUF szabad felhasználású jelzálog devizahitel 18%-a. A forintban denominált lakás- és szabad felhasználású jelzáloghitel kb. 1800 mrd HUF állományán belül az NPL ráta 8,3%.
- A **banki forrásokon** belül 2011 végén a tőkekövetelmény minimális szintje 1409 mrd HUF, a kockázatok fedezésére figyelembe vehető szavatoló tőke 2372 mrd HUF, a tőke-megfelelési mutató (TMM) 13,47% volt. A bankok összességét tekintve kellőképpen el voltak látva tőkével. A jegyzet tőkének mindössze 10,3%-a volt közvetlen belföldi tulajdonban, ez az elmúlt 9 év legalacsonyabb aránya. A források 37,5%-a devizában nominált, 26,4%-a származott külföldről (ez utóbbinak 45,8%-a bankközi betétként).
- A 2011. végi 165 %-os **hitel/belföldi betét** arány 19123 mrd HUF hitel és 11593 mrd HUF betét mellett alakult ki, ez az arány nagyon magas, de csökkenő trendű (2010-ben 174%, 2008-ban 181% volt a hitel/betét arány, ami a 2002. évi 102%-ról nőtt fel.

2. táblázat Eszközarányos banki eredmény összetevők, ROE és reál – ROE, 2002-2011

	2002. év auditált	2003. év auditált	2004. év auditált	2005. év auditált	2006. év auditált	2007. év auditált	2008. év auditált	2009. év auditált	2010. év auditált	2011. év Előzetes
Kamateredmény	4,0%	3,9%	4,0%	3,8%	3,6%	3,2%	2,7%	2,6%	3,0%	3,0%
Kamatbevételek	8,8%	9,1%	10,4%	8,5%	7,9%	8,2%	8,2%	8,5%	7,2%	7,2%
Kamatráfordítások	4,8%	5,2%	6,4%	4,7%	4,3%	5,0%	5,5%	5,9%	4,1%	4,2%
Nem kamateredmény	1,4%	1,6%	1,7%	1,6%	1,6%	1,6%	1,3%	1,9%	0,6%	1,0%
Jutalékeredmény	1,3%	1,5%	1,3%	1,3%	1,2%	1,1%	0,9%	0,9%	0,9%	0,8%
Osztalék	0,1%	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	0,6%	0,2%	0,2%	0,3%
Pügyi, bef szolg eredm	0,4%	0,4%	0,6%	0,8%	0,6%	0,8%	0,5%	1,0%	0,7%	0,9%
Egyéb nem kamateredm	-0,5%	-0,5%	-0,3%	-0,6%	-0,4%	-0,5%	-0,8%	-0,3%	-1,2%	-1,0%
Működési költségek	3,6%	3,4%	3,0%	2,9%	2,7%	2,6%	2,4%	2,0%	2,1%	2,0%
Értékv., kock. C.T vált.	-0,3%	-0,3%	-0,4%	-0,2%	-0,4%	-0,5%	-0,5%	-1,5%	-1,3%	-1,9%
Szokásos üzleti tev eredm	1,6%	1,8%	2,3%	2,3%	2,1%	1,7%	1,0%	0,9%	0,2%	0,1%
Rendkívüli eredmény	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	0,1%	-0,1%	-0,1%	-0,3%
Adózás előtti eredmény	1,6%	1,8%	2,3%	2,3%	2,2%	1,7%	1,1%	0,8%	0,1%	-0,2%
Adófizetési kötelezettség	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	0,4%	0,3%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%
Adózott eredmény (ROA)	1,3%	1,5%	2,0%	1,9%	1,9%	1,4%	0,9%	0,7%	0,0%	-0,3%
Adózott eredmény (ROE)	15,5%	17,8%	23,6%	23,3%	22,7%	17,5%	11,3%	9,1%	0,5%	-3,8%
REÁL-ROE	9,7%	12,6%	15,8%	19,1%	18,0%	8,8%	4,9%	4,7%	-4,2%	-7,5%

- A 2011. évi banki eszközarányos eredménytéttelekről:
  - A 3,0 %-os kamateredmény nem tért el az előző évitől, 2002-ben még 4%-os volt, onnét többé-kevésbé egyenletesen csökkent le a jelenlegi szintre, ami a nagyobb pénzügyi mélységet mutató országok adataihoz képest még túl magasnak mondható.
  - Az 1,0 %-os nem kamateredmény 0,4 százalékponttal magasabb, mint az előző évben, ugyanakkor az elmúlt 10 év második legalacsonyabb értéke. 2010-hez képest épp annyival (0,1 százalékponttal) csökkent a jutalékeredmény, mint amennyivel nőtt az osztalék, viszont a pénzügyi és befektetési szolgáltatások és az egyéb nem kamateredmény (benne a banki különadóval) egyaránt 0,2százalékponttal nőttek.
  - A 2,0 %-os működési költség 0,1százalékponttal kisebb az előző évinél, a bankok 2002 évi 3,6 %-os fajlagos működési költségüket 10 év alatt közel megfelezték.
  - Az -1,9 %-os értékvesztés viszont 0,6 százalékponttal magasabb az előző évinél, ami meghatározó mértékben rontotta a bankok 2011-es eredmény pozícióját.
  - A -0,3 %-os rendkívüli eredmény 0,2 százalékponttal rosszabb az előző évinél.
  - A -0,3 %-os ROA 0,3százalékponttal kisebb az előző évinél, ez a) változatlan kamateredmény, b) összesen 0,5 százalékponttal javuló nem kamateredmény+működési költségek, továbbá c) 0,8 százalékponttal romló értékvesztés változás és rendkívüli eredmény mellett alakult ki.

- A bankok 2011. évi sajáttőke arányos adózott eredménye (ROE): -3,8%-os (-92,6 mrd HUF), inflációval korrigált **reál-ROE -7,5%** volt. (Szövetkezetek adózott eredménye: +4,9 mrd HUF, fiókok adózatlan eredménye: +3,2 mrd HUF volt.)
- 2011-ben a szerény növekedést mutató magyar gazdaságban folytatódott a hitelintézetek eszközeinek nominálértéken vett stagnálása, reálértéken való gyors zuhanása. Az NPL ráta a háztartások bankhiteleinél 3 százalékponttal, a vállalkozók bankhiteleinél 5 százalékponttal nőtt. A forintárfolyam gyengülése miatt a devizahitelek terhei nőttek; a kormányzat közvetlenül (banki különadó, végtörlesztés terhei) és a CDS-en keresztül közvetve szinte teljesen meghatározta a bankok eredményességét: a bankok veszteségesek lettek (ROE: -3,8 %, reál-ROE: -7,5 %), tőke megfelelésük (TMM=13,47%) megfelelő volt.

II. SZABÁLYOZÁSI, SZAKMAI KÉRDÉSEK

1. A lakossági hitelezés kérdései

1.1 A végtörlesztés

A kormány és a Bankszövetség közötti megállapodás értelmében 2011. december 29-én került kihirdetésre a végtörlesztési törvény azon módosítása, amely előírta, hogy a végtörlesztés forintösszegét 2012. január 30-ig vagy át kell utalni, vagy a hitelt nyújtó pénzügyi intézménytől kell igazolást beszerezni arról, hogy a végtörlesztéshez szükséges összeget az ügyfél számára az igénybejelentéstől számított 60 napon belül folyósítani fogják. Az új rendelkezés a korábbi szabályozáshoz képest lerövidítette a végtörlesztés teljesítésére nyitva álló határidőt.

A bankok számára összességében a vártnál komolyabb veszteséggel járt a végtörlesztés – az érintettek számában (mintegy 170.000 ügy) ugyan az előzetes becslések környékén volt az érdeklődés, ám a végtörlesztés összegében a 27 százalékos arány meghaladta az előzetesen becsültet. Ráadásul egyes hitelintézeteknél ennél a szintnél is jóval magasabb volt az arány, s így a veszteség is. A tavaly decemberi megállapodás révén ugyanakkor a pénzügyintézetek számára megnyílt a lehetőség, hogy a végtörlesztésen elszenvedett veszteségük 30 százalékát az általuk befizetett bankadóból levonhassák.

1.2 Az árfolyamgát

A devizahitelek terheinek csökkentése érdekében, a Kormány és a Bankszövetség 2011. decemberi megállapodásának megfelelően törvényi módosításra került a gyűjtőszámla hiteles konstrukció:

- 3 év helyett 5 évig tart a könnyített törlesztési (gyűjtőszámla) időszak
- az állam és a bank fele-fele arányban átvállalja az ügyféltől az árfolyamgát feletti törlesztő-részletből az eredeti törlesztés kamatarányos részét (ún. mentesített követelés rész)
- bizonyos árfolyamszint felett az állam vállalja át az egész törlesztő részletet (270 HUF/CHF, 340 HUF/€, 3,3 HUF/JPY)
- a régi típusú gyűjtőszámla hitelek automatikusan átalakítják erre a konstrukcióra 2012. július 1-től (kivéve, ha ügyfél ez ellen szót emel)
- meghosszabbodott a konstrukció igénylésének határideje
- az adminisztrációs kockázat csökkentése érdekében lépcsőzetes bevezetésről állapodtak meg a felek.

A közsféra dolgozói (akik nem tudtak élni a végtörlesztés lehetőségével) további kedvezményre lettek jogosultak:

- a kamattámogatás (gyűjtőszámlára) gyermektelenek esetében: évi 3%, minden további gyermek után 1-1 %
- egyszeri vissza nem térítendő támogatás: 2012. február 1. és a megkötött (új típusú) gyűjtőszámla hitel időpontja közötti időszakra a valós törlesztő részlet és az árfolyamgát figyelembe vételével számított törlesztő részlet különbségének megtérítése (előtörlesztés formájában)
- a többi hiteligénylőnél kedvezőbb (korábbi) hiteligénylési időszak.

A többfordulós véleményezés során sikerült elérnünk, hogy:

- jogszabállyal rendezzék az állami támogatások lebonyolítását a bonyolultabb háromoldalú (NGM-MÁK-Bank) szerződéses konstrukció helyett,
- a lakástakarékpénztári kölcsön felhasználható legyen gyűjtőszámla-hitel törlesztésre,
- a régi konstrukció újjáalakításánál ne sérüljenek a banki végrehajtási jogok.

Nem hozott eredményt ugyanakkor azon törekvésünk, hogy

- a közsféra állami támogatási ügyintézésért megfelelő költségtérítést kapjanak a bankok,
- a kedvezményes gyűjtőszámla-hitelt csak azok vehessék igénybe, akik az árfolyamgát alatti árfolyamon kapták a hitelt.

1.3 Egyoldalú szerződésmódosítással kapcsolatos peres ügy

A Legfelsőbb Bíróság tavalyi közbülső ítélete új eljárást rendelt el a Partiscum XI. Takarékszövetkezet egyoldalú szerződésmódosítással kapcsolatos ügyében. Az új eljárás keretében azt vizsgálták, hogy a Partiscum általános szerződési feltételeinek oklistájában szereplő feltételek megfelelnek-e a Legfelsőbb Bíróság részítéletében foglalt követelményeknek.

A Takarékszövetkezet részére az új eljárásban szakmai segítséget nyújtottunk: Dr. Kovács Levente egyetemi docens írásbeli szakvéleményt küldött a Takarékszövetkezet felkérésére a Bíróságnak.

A Csongrád Megyei Törvényszék helyt adott az ügyészség indítványának és a Polgári Törvénykönyvre alapozva (az ágazati szabályozást ismételten figyelmen kívül hagyva) megállapította, hogy a Partiscum – a banki Magatartási Kódex-szel megegyező - általános szerződési feltételei tisztességtelenek és semmiek. A Takarékszövetkezet az ítélet ellen nem fellebbezett, mert az ítélettel érintett szerződésállománya (a 2010. III.1 és 2010. VI. 1- közötti ÁSZF-fel érintett szerződések) mára már jelentéktelenné vált.

1.4 Állásfoglalás kérés a THM plafon ügyében

Tagbankjai felkérésére a Bankszövetség állásfoglalás kéréssel fordult a jogszabály előkészítésért felelős NGM-hez a THM plafonról szóló törvényi előírás ügyében. Levélben kértük a Hpt. előírás azon értelmezésének megerősítését, miszerint alapvetően a hitel nyújtásakor kell eleget tenni a THM hitelplafonról szóló szabályozásnak. Indokként felhoztuk, hogy a THM-nek csak a hiteldöntést megelőzően van funkciója, a hitel-termékek árainak összehasonlíthatóvá tétele révén. A hitelezés időtartama alatt – a mutató bonyolult kiszámíthatósága miatt – szinte lehetetlen a THM pontos értékét meghatározni.

Válaszában az NGM elismerte, hogy a THM elsődleges szerepe valóban a hiteldöntést segítő előzetes tájékoztatás, ugyanakkor rámutatott, hogy a szabályozás célja a bankok által felszámítható kamatok, díjak korlátozása is. Ennek megfelelően kamat/költség futamidő alatti változtatásakor a THM korlátozást is figyelembe kell venni. Nem kell ugyanakkor

csökkenteni a hiteldíjat, ha a jegybanki alapkamathoz kötött - törvényben előírt - THM plafon csökken, ill. túllépheti a THM plafont a hiteldíj, ha referencia kamathoz kötött a hitel, s e referencia kamat változása miatt lépi túl a hiteldíj a korlátot.

1.5 Együttműködés a MABISZ-szal a lakossági jelzáloghitelek biztosítása ügyében

A Magyar Biztosítók Szövetsége (MABISZ) javasolta a Bankszövetségnek, hogy közösen próbáljuk javítani a lakáshitelek fedezetét képező vagyonszolgáltatások kezelését. Az egyes bankok, biztosítók által használt eltérő nyomtatványok és ügyintézési mód ugyanis komoly problémákat okoz a közös ügyfélkörnek, de maguknak a pénzintézeteknek is.

A MABISZ és az MBSZ erre a célra létrejött közös munkacsoportja olyan munkamódszert választott, hogy először a szerződési folyamat különböző szakaszaiban felmerülő problémákat azonosítjuk, majd közösen igyekezünk ezekre megoldást találni:

- a szerződéskötési szakaszban alapvetően a bankok és biztosítók által használt eltérő nyomtatványok, az abban foglalt eltérő elvárások és a hitelt biztosító összeg meghatározása okoz gondot,
- a szerződés ideje alatt a nem-fizetésekről történő késői, vagy elmaradó értesítés a probléma,
- a káresemény bekövetkeztekor a felek egymásközi (bank/biztosító) nem kielégítő tájékoztatása és a kártérítés nem megfelelő kiutalása okozta zavart.

2. A teljes listás KHR projekt indulása

A bankszövetségi projekt fő feladata a KHR törvény minél hatékonyabb végrehajtásának elősegítése volt. Ennek keretében a projekt Bankszakmai munkacsoportja áttekintette a törvény értelmezési kérdéseket felvető részeit és részben hatósági állásfoglalás kérésekkel, részben legjobb gyakorlatra (best practice) vonatkozó ajánlásokkal próbált egyértelmű jogi és gyakorlati kereteket biztosítani. Ennek során - többek között - tisztázódott, hogy

- az ún. „ösfeltöltés” (a fennálló hitelszerződések együttemű KHR-be vitele) során nem szükséges utólagosan is tájékoztatni az ügyfelet a felvitt adatok tartalmáról,
- miképpen történjék a KHR-ből való adat-lekérdezéshez az ügyfél-hozzájárulás megszerzése,
- milyen adattartalommal kell a hitelszerződéseket jelenteni a rendszernek.

Az Informatikai munkacsoport alapvetően az ösfeltöltést megelőző tesztek elvégzésére és az ösfeltöltés sikeres technikai lebonyolítására koncentrált tevékenysége során.

2012. február 17-én a KHR-t kezelő BISZ jelezte, hogy kész fogadni az ösfeltöltési tranzakciókat, s az ezt végrehajtók számára ezzel lehetővé vált az új rendszerű adatszolgáltatás küldése, fogadása. A rendszer teljes feltöltésére a 2. negyedév során kerül sor.

3. Adózást érintő változások

Az év elején az adójogszabályok gyakorlati alkalmazásával kapcsolatosan az alapvető, főbb kérdések a devizahitel adókat segítő új hitelintézeti termékekhez kapcsolódtak: a végtörlesztés veszteségének bankadóban történő elszámolása; a 90 napon túli fizetési késedelemben lévő devizahitek elengedése okán a magánszemélyt és a kifizetőt terhelő adók, illetékek és járulékok kezelése; a bankadóból való visszatérítés eljárása, továbbá a kormánnyal kötött megállapodásban szereplő növekedési paktum voltak a legfontosabbak. Az új termékekre vonatkozó előírások gyakorlati átültetése során egyre több kérdés merült fel, és egyértelművé vált, hogy a különadó szabályt kiigazítása, illetve pontosítása szükséges. A devizahitelek ügyében illetékes magas szintű bankszövetségi tárgyalóbizottságon keresztül megkezdődtek az egyeztetések a nemzetgazdasági minisztériummal. Az új termékekhez

kötődő eljárások és az ehhez kapcsolódóan alkalmazható adószabályok kialakítása reményeink szerint rövid időn belül lezárul.

Emellett az adómunkacsoport szakértői csapata több, egyéb, adózást érintő kérdésben is egyeztetett: az áfa csoportra vonatkozó előírás; a magánszemélyeknek év végén kiadandó adóigazolásokkal kapcsolatos eljárás; az illetőségigazolások kezelése; az amerikai FATCA követelményekre való felkészülés is napirenden voltak.

2012. első negyedében több, éves adatszolgáltatással kapcsolatos problémát is sikerült kezelni az adóhatóság szakembereinek segítő közreműködésével. A rendszeresen év elején esedékes, a magánszemély ügyfelek éves pénzügyi és befektetési típusú tranzakcióit átfogó (ideértve: NYESZ - nyugdíj előtakarékossági szerződés; ETÜ- ellenőrzött tőkepiaci ügylet, EU-s megtakarítási irányelvhez kapcsolódó) jelentések teljesítése során előtérbe került a később megjelenő adóbevallási formanyomtatványok kérdése, illetve a megváltoztatott informatikai, technikai előírásoknak való megfelelés.

4. Számviteli kérdések

Az első negyedévben megérkezett a válasz a Nemzetgazdasági Minisztériumtól a devizahitelek rögzített árfolyamon történő kedvezményes végtörlesztésének számviteli elszámolását érintő kérdéseinkre.

Ennek értelmében egyértelművé vált, hogy

1. a 2011. évi pénzügyi beszámolóknak a 2011-es évben lezárt végtörlesztések eredménye a tényleges elszámolás szerint jelenik meg, a 2012-es üzleti évre áthúzódó, azaz 2012. január-február hónapjaiban záródó végtörlesztések hatása pedig a bejelentett végtörlesztési szándék alapján becsléssel, értékvesztés elszámolásával kerül kimutatásra.
2. Azok az intézmények, amelyek a végtörlesztés zárónapja, azaz 2012. február 29. előtt már lezárták könyveiket, a becsült és 2012-ben tényleges realizált veszteség közti különbözetet a 2012-es üzleti évet érintően mutatják ki.
3. A végtörlesztésből eredően az aktuális piaci devizaárfolyam és a kedvezményes fix árfolyam (180 HUF/CHF; 250HUF/EUR; 200HUF/ 100JPY) közti különbözetet hitelezési veszteségként, s ezen belül behajthatatlan követelésként kell kimutatni.

Az elmúlt időszakban számviteli munkamegbeszéléseken több alkalommal egyeztetünk a deviza hiteladósok terheinek csökkentését szolgáló új, speciálisan hazai hiteltermékek nemzetközi és hazai számviteli elszámolását, bemutatását érintő kérdésekről is. A konzultációba bevontuk a hazai könyvvizsgáló szakma elismert képviselőit. Célunk volt, hogy a hitelintézetek által publikált, illetve kötelezően előírt pénzügyi jelentésekben egységesen, azonos módszertan alkalmazása mellett jelenjenek meg az új termékek. Elektronikus levelezés útján is több végtörlesztéshez kapcsolódó kérdést egyeztetünk a tagbankos szakértők között.

Az év elején felhívtuk tagintézményeink figyelmét a Magyar Könyvvizsgálói Kamara Pénz és Tőkepiaci Tagozatának a befektetési célra tartott és a forgatási és likviditási portfóliókban kezelt, magyar és OECD államok állampapírjainak, illetve az ezekkel hasonló kockázati besorolású vállalati kötvények értékelésére vonatkozó álláspontjára is, különös tekintettel arra, hogy Magyarországot három hitelminősítő intézet is befektetésre nem javasolt kategóriába sorolta. A Bankszövetség a szakmai Tagozattal szoros együttműködésben áll, az

elnökségi üléseken, szakmai programokon való részvételünk rendszeres. A hazai és nemzetközi számviteli szabályok kérdéseinek megvitatása mindkét fél számára hasznos.

5. Adatszolgáltatás (MNB-PSZÁF)

A hitelintézetek adatszolgáltatását a jövőben lényegesen átalakítja majd az európai szinten zajló, tőkekövetelményt szabályozó előírások változása. Az elmúlt év végén az MNB szakértői már tartottak tájékoztatót a 2013-tól várható Európai Közösség elvárásainak megfelelően kialakított adatszolgáltatási változásokról. Ehhez kapcsolódóan a PSZÁF az év elején értesítést küldött az európai Bankfelügyeleti hatóság (EBA) honlapján nyilvános konzultációra közzétett COREP jelentések tervezetéről. Az európai szintű szabályozás egyik fő célja, hogy a közösségen belül egységessé váljon a COREP jelentés. A jelenleg csak angol nyelven elérhető munkaanyag magyar nyelven várhatóan szeptember végén fog megjelenni az Európai Bizottság fordításában. A jelen tervek szerint 2013. január 1-jével fog életbe lépni azzal, hogy az első jelentéseket március végére vonatkozóan már az új szabályok szerint kell elkészíteni és a beadási határidő május vége körül várható. A COREP csomag mellett Magyarországon is belép a FINREP adatszolgáltatás is. Jelen ismereteink szerint a FINREP jelentéscsomagot csak a konszolidált szinten jelenteni kötelek hitelintézeteknek kell elkészíteni. Következésképpen Magyarországon azokat érinti majd, akik a hazai konszolidációs jelentéscsomagot küldik a PSZÁF felé. Vita van még arról, hogy IFRS vagy nem IFRS bázison készülnek majd az alapvetően számviteli mérlegre és eredménykimutatásra, annak szerkezetére épülő jelentések. Emellett várható, hogy a jövőben a nagykockázatra vonatkozóan is egységes jelentés lesz előírva, továbbá közösségi szinten egységes likviditási jelentés is készül. A PSZÁF jelezte, hogy az új európai adatszolgáltatási követelményekről, a COREP elvárásokról májusban konzultációt tartanak.

Az EBF kiemelt kérdésként kezeli az adatszolgáltatással kapcsolatos ügyet és külön munkacsoport foglalkozik a részletekkel.

6. Pénzforgalmi kérdések

6.1 Pénzforgalmi fogalomtár készítése

A fogalomtár elkészítésében résztvevő munkacsoportok a vállalt feladatuk nagyságrendjének sorrendjében folytatták tevékenységüket:

- a bankszámlákkal, fizetési műveletekkel, készpénzforgalommal, alkalmazott díjakkal foglalkozó munkacsoport már előző évben elkezdte munkáját, s tárgynegyedévben heti/kétheti rendszerességgel ülésezett,
- az elektronikus bankkapcsolatokat feldolgozó munkacsoport ebben a negyedévben kezdte munkáját, s az első fejezet (internetes-, mobil-bankolás) lezárása után már a bankkártyás terület kidolgozását végzi,
- a vállalati okmányos ügyletekért felelős munkacsoport – mivel feladatuk korlátozottabb területeket érint - a 2. negyedévben kezdi munkáját.

Vállalt feladatán túl az első munkacsoport a PSZÁF kérésére a lakossági folyószámlához kapcsolódó leggyakoribb bankszolgáltatások és ezek díjainak meghatározását is elvégezte és a Felügyelet részére átadta, amely munka a PSZÁF tervezett számlaválasztó projektjéhez kapcsolódik.

A fogalomtár teljes-körűsége érdekében a Bankszövetség felkérte nem-bank tagjait is a közreműködésre, hogy sajátos, banki tevékenységhez közvetetten kapcsolódó területeikre is készítsék el a fogalomtár rájuk vonatkozó részeit (pl. GIRO, OBA, KELER)

6.2 Alapszámla önszabályozás

Az Elnökség márciusi ülésén kibocsátotta az alapszintű szolgáltatásokat nyújtó lakossági fizetési számlákról szóló 1/2012. számú Ajánlást, amely áprilisban lépett hatályba. Az Ajánláshoz első körben három nagy lakossági bank és tucatnyi takarékszövetkezet csatlakozott, így elmondható, hogy az ország egész területén elérhető az olcsó alapszámla. A csatlakozók nevét és az alapszámlának minősített számlatermékét feltettük a Bankszövetség honlapjára. Az alapszámla iránti érdeklődést negatívan befolyásolhatja a pénzügyi tranzakciós adó bevezetésre vonatkozó kormányzati bejelentés.

6.3 Bankkártyákkal kapcsolatos ügyek

A Malév - a magyar légitársasági vállalat - 2012. február 3-án bejelentette tevékenysége felfüggesztését. Közlemények alapján mintegy 750 ezer érvényes foglalás volt ekkor a légitársaság rendszerében. Azon ügyfelek, akik bankkártyájukkal vásároltak a Malév járataira jegyet, a hatályos bankkártyás szabályoknak megfelelően egy úgynevezett chargeback folyamat során a repülőjegy teljes összegét visszaigényelhették. Becslések szerint a károsultak nagyjából harmada fizetett kártyával.

A Bankszövetség a tagbankok szakértőivel azonnal megkezdte egy egységes eljárásrend kidolgozását, amely segítette a gyors és összefogott ügyintézését. A szövetség február 7-én és 14-én adott ki sajtóközleményeket a témában az érintett ügyfelek tájékoztatására. Jelentős esemény volt, hogy február 10-én sikerült beszereznünk a Malév kinevezett felszámoló biztosától a kártyás visszaigénylési folyamatok megindítását támogató nyilatkozatot a jövőbeli időpontra vonatkozó repülőjegyek esetén. A bankok ezres nagyságrendben fogadták be, és dolgozták fel a visszatérítési igényeket, és számos bank előzetes jóváírással, roppant gyorsasággal utalta vissza érintett ügyfeleinek a jegyek árát. A bankoknak és a Bankszövetségnek az ügyben tanúsított fogyasztóvédelmi hozzáállását, munkáját a PSZÁF elismerő levélben méltatta.

Az érintett elfogadó bankok és az utazási irodák között azonban a folyamat során elszámolási nézeteltérés alakult ki a visszatérített Malév repülőjegy árak költségviselését érintően. A kérdést alapvetően a bankok és utazási irodák között fennálló kétoldalú szerződések szabályozzák, így a Szövetség egységes állásfoglalást nem alakított ki a témában, ám kommunikációjában folyamatosan hangsúlyozta, hogy a bankok a szerződéses feltételek alapján jogszerűen járnak el az irodákkal szemben.

7. Prudenciális szabályozási fejlemények

Március elején az NGM javaslatot tett a 2012. január 1-től hatályba lépett, „a hitelintézetek likviditási szintjének meghatározásáról, valamint devizapozícióbeli lejáratok összhangjának szabályozásáról” szóló 366/2011. (XII. 30.) kormányrendelet módosítására. Eszerint a jelzálog-hitelintézetek esetében a mérlegfedezeti mutató számlálójának a meghatározásakor nem kellene figyelembe venni a 30 napon belül lejárt saját kibocsátású jelzáloglevelet, valamint a mutató minimális szintje 0,1-ről 0,05-re változna.

A korábbi konzultációt követően januárban megjelent a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének 1/2012. (I. 6.) számú ajánlása a kereskedési tevékenység során felmerülő működési kockázatok kezeléséről.

Az első negyedév során három olyan PSZÁF ajánlás tervezetet is konzultációra bocsátottak, amely a tőkekövetelmény direktívához kapcsolódó CEBS¹ útmutatók magyarországi átültetését jelenti. Így a Magyar Bankszövetség véleményezte:

- A mögöttes kitételek nagykockázatokba való beszámításáról szóló,
- Az alapvető tőkeelemekkel szemben alkalmazandó követelményekről szóló és
- A Validációs Kézikönyv II. módosításával kapcsolatos PSZÁF ajánlás tervezeteket.

A véglegesített ajánlások várhatóan a második negyedév során jelennek meg, s azt követően hamarosan érvénybe lépnek.

8. A hitelintézetek tevékenységét befolyásoló jogszabály tervezetek

8.1 Az új Polgári Törvénykönyv tervezetének véleményezése

Az új Polgári Törvénykönyv tervezete közel 400 oldalon, 1600 §-ban a polgári és családi jog teljes körű újraszabályozását tartalmazza. A tervezet rendelkezési közül a banki jogászokkal elsősorban a dologi jog – zálogjog, kötelmi jog, banki szerződések, értékpapírjog szabályozása témaköröket vizsgáltuk. A banki szempontból legfontosabbnak ítélt, kritikus kérdések a tervezetben: az önálló zálogjog, és a vagyont terhelő zálogjog mellőzése, a fiduciárius biztosítékok semmissé nyilvánítása (biztosítéki célú vételi jog és engedményezés tilalmazása).

A tervezet az óvadéktól eltekintve kizárólagos dologi hitelbiztosítékként szabályozza a zálogjogot. A dokumentum szerint a zálogjog járulékos biztosítéki jog: mindig biztosított követelést feltételez, amely a követelés jogosultja javára áll fenn és terjedelmében is a biztosított követeléshez igazodik. A tervezet jelzálogot és kézzzálogjogot szabályoz egy nagyon szigorú, zárt logikai struktúrában. Külön zálogfajtaként csak a fogyasztói zálogszerződést és bizonyos tekintetben az óvadékot ismeri el. Az anyag szerzői az önálló zálogjog helyett az alapul fekvő hitelköveteléseken és az azokat biztosító jelzálogjogokon javasolnak zálogjogot alapítani, s ezzel kezelni a refinanszírozás felmerülő problémáit.

A fiduciárius biztosítékok tilalma – biztosítéki célú vételi jog és engedményezés - esetében (ennek már a rövid bemutatása is túlmegy ennek az anyagnak a keretein) arra tettünk javaslatot, hogy a tervezet legalább arra adjon lehetőséget, hogy külön jogszabály meghatározott körben eltérően rendelkezessen, hiszen bizonyos értékpapír-ügyleteknél széles körben elterjedt ezeknek a biztosítékoknak az alkalmazása. A kategorikus tiltás több uniós jogszabállyal, valamint az azokat a hazai jogba beépítő jogszabályokkal is ellentétes.

A bankok által alkalmazott szerződéstípusok, a pénzforgalmat érintő szerződési szabályok, az értékpapírok szabályozása terén is számos aggályunk merült fel, ezek megoldására javaslatokat tettünk.

Azt is kezdeményeztük, hogy a hatályba lépés átmeneti idejére szánt egy év akkor kezdődjön meg, amikor a hatályba lépéshez kapcsolódó valamennyi módosító jogszabály megjelenik, hiszen a tervezet elfogadása maga után vonja szinte az egész jogrendszer átdolgozását. A jogalkalmazók akkor tudják elkezdeni a felkészülést, a rendszereik átalakítását, amikor a jogi szabályozás teljes egészében megszületik.

A Bankszövetség - kölcsönös egyeztetést követően - az észrevételét közösen nyújtotta be a Lízingszövetséggel, Faktoring-szövetséggel, a Befektetési Szolgáltatók Szövetségével, a Jelzálog Egyesülettel, az OTSZ-szel és a TÉSZ-szel.

Az észrevételünkkel – támogatást és konzultációt kérve – megkerestük a Minisztériumon kívül a tervezet szerkesztőjét, Vékás Lajos professzort, és a Nemzetgazdasági Minisztériumot, továbbá a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletét is.

---

¹ Committee of European Banking Supervisors: Európai Bankfelügyeleti Bizottság, az Európai Bankhatóság 2010. decemberig működő elődje

8.2 Kormányrendelet-tervezetek véleményezése - csődtörvény

Az időszak során az alábbi Kormányrendelet-tervezetek véleményezése történt meg a csődtörvény végrehajtásához kapcsolódóan:

- a felszámolási eljárásban az adós vagyontárgyainak nyilvános értékesítésére vonatkozó részletes szabályokról, továbbá a felszámolás számviteli feladatairól szóló 225/2000.(XII.19.) Korm. rendelet módosítását jelentő 237/2009. (X.20.) Korm. rendelet módosításáról szóló rendelettervezethez észrevétel készítése,
- a felszámolók, a vagyonfelügyelők és az ideiglenes vagyonfelügyelők elektronikus kijelölésének szabályairól szóló 36/2010. (V. 13.) IRM rendelet módosításáról szóló előterjesztés véleményezése,
- a felszámolási eljárásban az adós vagyontárgyainak elektronikus értékesítéséről szóló kormányrendelet-tervezet és előterjesztés véleményezése,
- a csődtörvény végrehajtásához kapcsolódóan a közigazgatási és igazságügyi miniszter rendelettervezetének véleményezése a Tanács fizetéseképtelenségi eljárásokról szóló 1346/2000/EK rendeletének 40. cikkében előírt értesítés formai és tartalmi kellékeiről szóló 38/2009. (VIII.31.) IRM rendelet módosításáról,
- a felszámolók névjegyzékéről szóló 114/2006. (V. 12.) Korm. rendelet módosításáról szóló előterjesztés és rendelet-tervezet véleményezése,

a felszámolási eljárásban közzétételre kerülő bírósági végzések kivonatának tartalmi elemeiről szóló KIM rendelet-tervezet véleményezése, A tervezetek véleményezése során a hitelezővédelmi szempontokat, a felszámolási eljárás fokozottabb ellenőrizhetőségét elősegítő javaslatokat tettünk.

8.3 A Cégtörvény módosításának véleményezése

Az elmúlt időszakban véleményeztük a Magyar Program Egyszerűsítési Programjának aláírási címpéldányra vonatkozó feladatának végrehajtása körében a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény módosítását.

Azt javasoltuk, hogy a jövőben legyen kötelező annak előírása, hogy közigazgatási hatósági eljárásokban a fél semmilyen, a cégjegyzékből, és általában a cégnyilvántartásból megismerhető adatát külön okirattal ne legyen kénytelen magát a személyazonosításon túl igazolni, se kérelemre, se hivatalból indult eljárásokban. Az eljárás kezdeményezése így ne járjon számára – az aláírási címpéldányra, aláírás-mintára vonatkozó adminisztratív terhen túl – további költségigénnyel, adminisztratív terhet jelentő egyéb ügyintézésessel.

Javasoltuk, hogy a cégjegyzéki adatokhoz, mind az aláírási szkennelt címpéldányokhoz az üzleti élet szereplői is térítésmentesen, a törvényben felsorolt szervekkel azonos feltételek mellett juthassanak hozzá.

Hosszabb távra szóló javaslatként felvetettük, hogy az ügyvéd által ellenjegyzett aláírás-mintához hasonlóan a jogtanácsos ellenjegyzése is biztosítva legyen is. Erre a jogtanácsosi intézmény átfogó újraszabályozása keretében kerülhet sor.

8.4 Az információs önrendelkezési jogról szóló törvény módosításának kezdeményezése, adatvédelmi konzultációk

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) adatvédelmi nyilvántartásba történő bejelentésre vonatkozó új rendelkezéseivel kapcsolatban kezdeményeztük az ügyfélkapcsolaton alapuló adatkezelések bejelentésére vonatkozó kötelezettség törlését az Infotv.-ből, és az adatvédelmi nyilvántartásba történő bejelentési kötelezettségek azon adatkezelésekre való minimalizálását, ahol az érintettek nem tudtak élni információs önrendelkezési

joguk tekintetében. Kezdeményeztük továbbá a jogszabályon alapuló adatkezelés bejelentésére vonatkozó bejelentési kötelezettség törlését az Infotv.-ből, vagy legalább a bejelentendő "kötelező" adatkezelések fogalmát azon körre szűkíteni, ahol az érintett az adatkezelés jellegénél fogva nem kaphat közvetlen tájékoztatást az Infotv. 20. §-a szerinti módon, eltérően azon esetektől, ahol az általa igényelt szolgáltatás igénybevételénél erre közvetlen lehetőség és törvényi kötelezettség van. Az Info-törvény módosításával, értelmezésével kapcsolatban konzultációt kezdeményeztünk a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hivatallal.

8.5 A kamarai törvény módosításának kezdeményezése

A kamarai törvény az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvénnyel történt módosítása előírta, hogy a cégbejegyzésre kötelezett gazdálkodó szervezetek kötelesek a gazdasági kamara nyilvántartásába történő bejegyzésüket kérni. A kérelmet február 28-ig kellett beadni. Egyidejűleg előírta a törvény, hogy a kamarai közfeladatok ellátásához történő hozzájárulásként kamarai hozzájárulást kötelesek fizetni a regisztrált vállalkozások, melynek mértéke jelenleg 5000 Ft. Minden évben fizetni kell és a kötelezettség a korábban alakult szervezetekre is kiterjed. A rendelkezés célja, hogy „az önkéntes tagságon alapuló kamarai rendszer továbbfejlesztése érdekében megteremtse a gazdálkodó szervezetek kötelező kamarai regisztrációját és minimális összegű 5000 Ft/év fizetési kötelezettség előírásával a kamarai közfeladatok ellátásához való hozzájárulást.” A Nemzetgazdasági Minisztériumnál és a PSZÁF-nál - tagbanki kezdeményezésre – javasoltuk a törvény olyan értelmű módosítását, hogy a kötelezettség ne terhelje a PSZÁF felügyelete alá tartozó szervezeteket, mert ez esetben a törvény regisztrációval kapcsolatos céljai már megvalósultak. Kezdeményezésünket egyik szerv sem támogatta.

8.6 A követeléskezelési törvény szabályozási koncepciójával kapcsolatos egyeztetés

A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletén belül felmerült a követelésvásárlási-követeléskezelési tevékenység fogalmának (újra)szabályozása. A Felügyelet szükségesnek ítélte meg a követeléskezelés fogyasztóvédelmi szabályozásának módosítását, és ennek keretében egzakt magatartási és ügyfél-tájékoztatási szabályok megfogalmazását.

A szabályozási cél az, hogy a tisztességes, a fogyasztó jogos érdekeit is figyelembe vevő követelésérvényesítési eljárás minimális tartalma, a vonatkozó fogyasztóvédelmi szabályok meghatározásra kerüljenek annak érdekében, hogy az intézményi megterülés a felek együttműködésével és a fogyasztók számára releváns információk birtokában hozott felelős döntéssel történhessen meg. A PSZÁF koncepció-tervezetéről szakértői megbeszélést folytattunk a Felügyelet illetékes vezetőivel és munkatársaival.

8.7 A szerencsejáték szervezéséről szóló törvény módosításának kezdeményezése

A Nemzeti Adó és Vámhivatal elnöke az év elején konzultáció kezdeményezett a Bankszövetséggel a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény pénzforgalommal összefüggő rendelkezései végrehajtási problémáinak áttekintésére. Több megbeszélést folytattunk a NAV Szerencsejáték Felügyeleti Főosztály vezetőivel és munkatársaival, amelybe a Bankszövetség pénzforgalmi munkabizottsága szakértőit is bevontuk, majd ezt követően javaslatot tettünk a törvény pontosítására, az állami adóhatóság engedélye nélkül internetes oldalon történő szerencsejátékok visszaszorításával összefüggésben. A javaslatot a NAV támogatólag továbbította a Nemzetgazdasági Minisztérium részére.

9. Egyebek:

9.1 Bankbiztonsági Bizottság és munkacsoportjai: vezetőválasztások

A Bankbiztonsági Bizottság 2012 januárjában módosította ügyrendjét. Ebben 3 évre definiálta az elnöki és alelnöki tisztség – mely utóbbiak egyúttal a Bizottság keretein belül működő munkacsoportok vezetését is ellátják – ciklusát, és pontosította a megválasztásuk eljárási szabályait. Az új szabályok alkalmazásával sor került az említett tisztségek teljes tisztújítási eljárására. A tagság a Bizottság elnökének (Jakab Péter – MKB) és a Humán és Fizikai Biztonsági Munkacsoport vezetését ellátó alelnökének (Fialka György – Budapest Bank) mandátumát meghosszabbította, míg a Csalás Elleni Munkacsoport és az IT Biztonsági Munkacsoport élére új vezetőket választott (Weissmüller Gábor – Citibank, Pávlicz György – AXA).

9.2 Humán és Fizikai Biztonsági MCS

Az első negyedévben a Humán és Fizikai Biztonsági Munkacsoport tevékenységének homlokterében a személy- és vagyónvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenységet szabályozó 2005. évi CXXXIII. törvény távfelügyeleti szolgáltatókat sújtó módosítása állt. A SzVMt. új rendelkezései azzal a következménnyel járhatnak, hogy többszöri téves, a rendőri szervekhez továbbított riasztás esetén a rendészeti hatóság – külön mérlegelés nélkül – 6 hónapra felfüggeszti a távfelügyeletet ellátó vagyónvédelmi cég működési engedélyét. Ez jelentős biztonsági kockázatot hordoz, mivel a nagyszámú bankfiókból az adott vagyónvédelmi céghez bekötött vonalak nagy száma és technikai kötöttsége lassúvá és költségessé teszi azok más szolgáltatóhoz történő bekötését.

Tekintve, hogy nincs olyan technikai, illetve eljárási megoldás, amellyel a téves riasztások maradéktalanul kiküszöbölhetőek, ezért a munkacsoport kérte az érintett jogszabályhely módosításának kezdeményezését a belügyminiszternél. Az ezzel kapcsolatos levelet a miniszternek április elején küldtük meg

A téli hideg időszak legfontosabb problémáját a hajléktalanok megjelenése, tartózkodása okozta a bankfiókok 24 órás zónáiban. Ennek érdekében a munkacsoport vezetője találkozott a BRFK vezetőivel, akik vállalták, hogy a hajléktalanok távoltartása érdekében együttműködnek a hitelintézetek bankbiztonsági területeivel. Ebben a témában az ORFK-val történő egyeztetés is folyamatban van.

9.3 Részvétel az új Országos Képzési Jegyzék (OKJ) pénzügyi képzéseinek a kialakításában

Az új OKJ szakképzési struktúrájának kialakítása során a szakmai szövetségekkel tartott 2011. októberi egyeztetést követően a Bankszövetség HR munkacsoportja kezdeményezte, hogy a Bankszövetség vegyen részt a szektort érintő egyes képzések részletes szakmai és vizsgakövetelményeinek (SZVK) a kidolgozásában, mely szándékunkat már novemberben jeleztük a szaktárca (NGM). A munka támogatására a HR munkabizottság segítségével egy 4 tagú, banki oktatási szakértőkből álló ad-hoc munkacsoport került felállításra. Az érintett képzések SZVK-inak kidolgozásra, valamint egyes képzésekkel kapcsolatban azok kidolgozásának koordinálására a szaktárca végül 2012. február végén kérte fel a Bankszövetséget, igen rövid, 2 hetes határidővel. A végrehajtást nehezítette, hogy a tárca az SZVK-k kidolgozásának időtartama alatt sem tudott végleges képzési struktúrát a rendelkezésünkre bocsátani, így az SZVK-kat két lehetséges struktúra alapján kellett elkészíteni. Az anyagokat határidőben (március 19.) az NGM és az OKJ átalakítást koordináló MKIK rendelkezésére bocsátottuk. Jelenleg a tárcaközi egyeztetések folynak. Az új képzési rendszer hatálybalépését a kormány április 30-i határidővel tervezte.

9.4 Hatósági megkeresések elektronizálásával kapcsolatos projekt előkészítése

A hatósági megkeresések alatt a Hitelintézeti törvény által banktitok kiadását igényelni jogosult szerv által történő adat és információ rendelkezésre bocsátására irányuló

megkereséseket értjük. 2005-öt követően az ilyen adatkérések, illetve adatszolgáltatások elektronizálására több kísérlet történt, azonban sikeres megvalósításnak csak a Magyar Bírósági Végrehajtó Kamara kezdeményezésére létrehozott rendszer bevezetése és üzemeltetése tekinthető. A tagszervezetek folyamatosan felmerülő igénye további „hatóságokkal” összefüggésben is a standardizálás és az elektronizálás, és 2011. december végén a GIRO Zrt. is jelezte részvételi szándékát egy ilyen rendszer kialakításában és üzemeltetésében, ezért megkezdjük a témával kapcsolatos projekt szervezését.

Ennek első lépése egy, a projekt indítását megelőző előzetes adat és igényfelmérés volt február közepe-március vége közötti időszakban, melynek célja egyrészt felmérni a problémakör objektív számokra alapozott jelentőségét, másrészt felmérni tagszervezeteink szakértőinek véleményét a témában esetlegesen indítandó projekttel kapcsolatosan. Bár a rendelkezésünkre bocsátott adatok pontatlansága objektív összesítéseket nem tesz lehetővé, konzervatív becslés alapján az megállapítható, hogy a szektornak a problémakör évi 700 millió forint összeget meghaladó költséget okoz, illetve a szakértői szint egyöntetűen támogatja egy projekt létrehozását ebben a témában. Jelenleg a projekt indítására irányuló elnökségi döntés előkészítése van folyamatban.

9.5 Pénzügyi és Biztosítási Oktatás-szakmai Egyeztető Fórum

2011 decemberében a Magyar Bankszövetség, a MABISZ és a pénzügyi és biztosítási közvetítői képzésben érdekelt több oktatási és érdekképviseleti szervezet részvételével ült össze az informális Pénzügyi és Biztosítási Oktatás-szakmai Egyeztető Fórum. A fórum résztvevői egyeztettek a PSZÁF azon szándékáról, mely szerint a pénzügyi és biztosítási közvetítők hatósági képzéséről rendeletet kíván kiadni. A korábbi tapasztalatok alapján a résztvevők úgy döntöttek, hogy közös levelet küldenek a PSZÁF elnökének, kérve a küldő szervezetek bevonását a rendeletalkotási folyamatba. A levelet február végén küldtük meg a Felügyeletnek.

III. A BANKSZÖVETSÉG FONTOSABB KAPCSOLATAI, RENDEZVÉNYEK, KOMMUNIKÁCIÓ

1. Európai Bankföderáció

1.1 Az EBF Végrehajtó Bizottsága (ExCo)

Az EBF Végrehajtó Bizottsága (ExCo) az első negyedévben két ízben ülésezett. Az ülések fő témáit az ExCo újonnan megválasztott holland elnöke (Wim Mijs) által kezdeményezett stratégiaalkotási és feladat rangsorolási –(priorizálási) lépések, valamint a folyamatban lévő európai uniós szabályozásokkal kapcsolatos véleményezési és lobbizási tevékenység képezték.

A Végrehajtó Bizottság az alábbi témákat látja jelenleg kulcsprioritásnak, így a véleményezési és lobbizási tevékenysége fókuszában is ezek helyezkednek el:

1. CRR/CRD4 („folyamatban” – megvitatása a jogalkotók között)
2. MiFID („folyamatban” – megvitatása a jogalkotók között)
3. Jelzáloghitelezéssel kapcsolatos szabályozás („folyamatban” – megvitatása a jogalkotók között)
4. Pénzügyi tranzakciós adó FTT („folyamatban” – megvitatása az Európai Tanács és a Tagállamok között)
5. FATCA („folyamatban” – megvitatása pán-európai megoldás érdekében)

Az alábbi témák nagy valószínűséggel jelentkezni fognak a közeljövőben és így a fenti kulcsprioritásokhoz hozzáadásra kerülhetnek (jelenlegi státuszuk zárójelben):

6. Központi Értékpapír Értéktárak – Central Security Depositories (a jogszabály-előterjesztés elkészült)
7. Árnyékbankolás – Shadow banking (a konzultáció elkezdődött)
8. Lakossági bankszámlát érintő jogszabálycsomag – Package retail bank account (egységes szabályozási konzultáció indul áprilisban)
9. SEPA és az EPC irányítása (2012. júniusig eldöntendő kérdés)
10. Tevékenység elhatárolás/strukturális piaci reformok – Ring-fencing/structural market reforms (Európai Bizottság által felkért Liikanen magas szintű munkacsoport jelentése 2012. szeptemberig)
11. Krízis menedzsment és kibontakozás – Crisis management & resolution (döntés tovább halasztva 2012 szeptemberéig)
12. Betétvédelmi intézmények – Deposit Guarantee Schemes (a krízis menedzsment előterjesztéstől függően kerül napirendre)
13. Lakossági befektetési termékcsoportok – Packaged retail investment products PRIIPS (megvitatása 2012 áprilisától várható)
14. UCITS V (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities) (megvitatása 2012. harmadik negyedévében várható)
15. Pénzmosás elleni direktíva (végső előterjesztés 2012 negyedik negyedévében várható)

Az ExCo stratégia szerves részét képező kommunikációs stratégiát is kidolgozta a Testület, melynek fő elemei a fontos témákban az EBF álláspontját tartalmazó Nyilatkozási Kézikönyv (Statement Book), az új ügyek esetében a gyors sajtóreagálást elősegítő Gyors Válaszadási Stratégia (Quick Response Strategy), a kulcsprioritásokkal kapcsolatos Kulcsüzenetek (EBF Key Messages) és az EBF sajtókapcsolatainak további fejlesztését szolgáló Médiaprofil stratégia áll.

1.2 Az EBF Gazdasági és Monetáris Bizottságának értékelése a 2012. évi várható gazdasági és pénzügyi folyamatokról

A Magyar Bankszövetség folyamatosan részt vállal az EBF Gazdasági és Monetáris Bizottságának munkájában, amelynek egyik fő feladata az EU Gazdasági és Pénzügyi helyzetére vonatkozó előrejelzések figyelemmel kísérése és értékelése. A Bizottság legutóbbi, márciusi ülésén a 2012. évi GDP növekedés prognózisát lefelé módosította. Konszenzus alakult ki a tekintetben, hogy az ez évi GDP növekedés az EU egészében várhatóan 0-0,5 % között alakul, azaz stagnálásra lehet számítani. Hazánk szempontjából különösen fontos az, hogy Németországban erőteljes lassulás várható, az előző évi 3 %-os GDP növekedés ebben az évben 0,5 %-ra mérséklődik. Természetesen a veszélyek között a görög, olasz, spanyol, portugál és ír helyzet elemzése állt a középpontban. Egyetértés volt abban – és ezt a nézetet az Európai Központi Bank Alelnöke is osztotta – hogy meg kell erősíteni azt a tűzfalat, amely egy Görögországból vagy Olaszországból elinduló dominó-hatást megakadályozhat.

1.3 Az EBF Bankfelügyeleti Bizottsága

Az európai prudenciális szabályozás² fókuszában és így az EBF Bankfelügyeleti Bizottsága tevékenységének a középpontjában ebben a negyedévben is a tőkekövetelmény és likviditás szabályozásáról szóló Bázeli III egyezmény implementálása – a **CRR/CRD4**³ - állt. A 2011. júliusban megjelent bizottsági javaslatra a parlamenti jelentéstevő december végén tette közzé módosítási javaslatát, míg a dán uniós elnökség az első negyedévben három, kompromisszumos javaslatot terjesztett elő. Bár a részleteket illetően még számos ponton jelentős véleménykülönbségek vannak, a döntéshozók határozott szándéka, hogy a

² A szabályozás részletes tárgyalását lásd e mellékletben.

³ Capital Requirements Regulation and Capital Requirements Directive 4

szabályozást még az első félévben elfogadja a Tanács és a Parlament. Ezt a szándékot az EBF Bankfelügyeleti Bizottsága is messzemenően támogatja, de véleménye szerint a kompromisszum érdekében nem volna szabad engedni az egységes európai szabálykönyvre vonatkozó eredeti célkitűzésből.

A CRR/CRD4-ről az EBF számos konzultációt folytatott az Európai Bizottság illetékeseivel és szemináriumot (Focus Session) rendezett az Európai Parlament érdekelt képviselőinek a részvételével. Ezentúl márciusban a visegrádi országok részére külön találkozót szerveztek az Európai Bizottság illetékeseivel, az Európai Parlament képviselőjével, illetve a szóban forgó országok pénzügyi attaséival.

A CRR/CRD4 bevezetését segíti a **Kockázat értékelési munkacsoport** tevékenysége, amelynek feladata a hitelkockázat mérésével kapcsolatos módszertani problémák megvitatása. A munkacsoport kérdőívet dolgozott ki a lakossági jelzáloghitelezésről, amelynek kitöltésében a Magyar Bankszövetség és három IRB módszert használó tagbankunk is részt vett.

Az EBF naprakészen reagált a globális és az európai szabályozási fejleményekre. Így a rendszerszempontról fontos intézményekkel (SIFIs) foglalkozó munkacsoportját – annak profilját némiképp kiszélesítve – **makroprudenciális felügyeleti munkacsoporttá** alakította át. Azt követően, hogy az Európai Bizottság Liikanen finn jegybankelnök vezetésével magas szintű szakértői bizottságot állított fel az **európai bankrendszer szerkezetéről** az EBF alkalmi munkacsoportot (task force) hozott létre a témakörben, s ugyanígy válaszolt az **árnyékbanksi tevékenységgel** kapcsolatos „Zöld könyv” megjelenésére is.

1.4 Az EBF új kommunikációs stratégiája

Az előző év vége óta az Európai Bankföderáció Igazgatóságának és Végrehajtó Bizottságának egyaránt új vezetője van. A személyi változások, valamint az Európai Unió országaiban és első sorban az euró zónában kialakult gazdasági és pénzügyi helyzet miatt az EBF legfőbb döntéshozó szervei úgy határoztak, hogy a Bankföderációnak ki kell dolgoznia egy új középtávú kommunikációs stratégiát. Ezt a feladatot az EBF Kommunikációs Bizottságához delegálták, amely bizottság Elnöke ez év februárjában mutatta be a stratégiai elképzeléseket. Ennek lényege az, hogy kidolgozásra került az EBF középtávú víziója, az hogy az európai banki közösség három éves időtávlatban hová akar eljutni, meghatározásra kerültek a legfontosabb prioritások, valamint az, hogy a kommunikációs tevékenységet mire kell fókuszálni. Az EBF alapvető feladata, hogy az egész bankszektor hatékony képviselője legyen, segítsen helyreállítani a stabilitást és versenyképességet. Az is elhatározásra került, hogy a Bankföderációnak a napi munkában fontos technikai és szabályozási kérdések mellett nagyobb súlyt kell helyeznie arra, hogy érdekképviseleti tevékenységét hangsúlyosabban fejtsse ki politikai és gazdaságpolitikai téren egyaránt.

1.5 Az EBF pénzforgalmi bizottsági ülése

A Bizottság alapvetően 2 témakörrel foglalkozott:

Egyrészt komoly bírálatot kapott az EU Bizottság Zöld Könyve az elektronikus (internetes-, mobil, és kártyás) fizetésekről. A résztvevők nehezményezték, hogy a folyamatosan változó, megújuló - ügyféligenyeket egyre hatékonyabban kielégítő – elektronikus fizetési módokat az uniós hatóságok szabályozási mederbe kívánják terelni, holott e keretek megbéníthatják, lefékezhetik az innovációkat. A bankkártyás fizetések terén is évtizedekbe telt, míg a piac kialakította a legmegfelelőbb struktúrákat. A bizottság többsége a készpénzfizetések drágítása által kívánná a korszerű e-fizetések számára szükséges érdekeltséget megteremteni.

A résztvevők ugyanakkor egyetértettek az európai SEPA folyamat irányítási rendszerének megújítási szükségességével. Keserű tapasztalatot jelentett ugyanis az uniós bankrendszernek, hogy EU hatósági elvárásra, önszabályozás keretében, hatalmas munkával kiépített SEPA rendszer ellen hol versenyjogi, hol túlzott parciális érdekképviseleti vádakkal léptek fel az EU

hatóságai. El kell érni, hogy a bankoknak saját fórumuk/műhelyük legyen, ahol megfogalmazhatják érdekeiket, s ezeket a SEPA legfelső fórumán is hatékonyan képviselhetik.

2. Nemzetközi kapcsolatok, nemzetközi konzultációk

2.1 Régiós egyeztetések, kapcsolatfelvétel: post visegrádi országok, Szerb Bankszövetség

Az Európai Bankföderáción belül, a hasonlóságok miatt az MBSZ együttműködésre törekszik a lengyel, a cseh és a szlovák bankszövetségekkel. Az említett országok pénzügyi közvetítő rendszerei, bankrendszeri struktúrája, tulajdonosi háttere sok jellemzőjében azonos, ezért hasznos és célszerű az említett országok bankszakmai tapasztalatainak, nézőpontjának egyeztetése, valamint a harmonizált európai szintű érdekképviselet, és az álláspontok stratégiai összehangolása. A visegrádi típusú együttműködés ezen célokat kívánja elősegíteni. 2012. első negyedévében megkezdődött a kapcsolatfelvétel és megtörtént az első egyeztetés a nevezett országokkal Pozsonyban.

Az EBF tagságán belül szintén előre mutató az együttműködés lehetősége a szomszédos országok közül a társult EBF tag Szerb Bankszövetséggel. Az első egyeztetés 2012. március 8-9-én valósult meg Belgrádban.

2.2 Külföldi elemző, alapkezelő cégek és nagykövetségek konzultációs megkeresései

A negyedév során intenzív érdeklődés volt tapasztalható a legnagyobb külföldi elemző, befektető cégek, valamint a magyarországi külképviseletek gazdasági tanácsosai, elemzői részéről. Az érdeklődés középpontjában elsősorban a 2011. évi gazdasági folyamatok, valamint a 2012. évi várható fejlődés kérdése állt. A bankszektort illetően természetesen a bankok helyzete, jövedelemtermelő képessége volt az elsődleges kérdés, ezen belül pedig a szabályozói környezet alakulása, a végtörlesztés valamint a módosított árfolyamgát rendszerének a várható kimenetele.

3. Kommunikáció, sajtókapcsolatok

3.1 A negyedév kommunikációs kihívásai, feladatai

A média intenzív érdeklődése március közepéig a végtörlesztéssel és annak lebonyolításával volt kapcsolatban. Ezt követően került előtérbe az árfolyamgát kibővített rendszere, amely a törvénymódosítást követően április 2-án lépett hatályba, de sok kérdés irányult a 90 napon túli késedelembe esett ügyfelek helyzetének kezelésére, a szociálpolitikai intézkedésekre, a kényszerintézkedésekre kijelölt ingatlanok sorsára, a Nemzeti Eszközkezelő Társaság működésének beindítására, annak feltételeire, továbbá azokra a jogszabályváltozásokra, amelyek a lakásépítéshez, lakásvásárláshoz, illetve felújításhoz nyújtott állami támogatások rendszerét szabályozzák. A banki hitelek átlátható árazására és a THM-re vonatkozó új szabályozás ugyan áprilistól lépett szabályba, de a negyedév végén ezek a kérdések is folyamatosan napirendre kerültek.

3.2 Magyar Bankszövetség megjelenése a médiában, sajtóstatisztika

A Magyar Bankszövetség megjelenése a médiában folyamatos volt, a negyedév során mintegy 960 említéssel, megjelenéssel képviseltük a banki közösséget érintő témákat a médiumokban. Legnagyobb gyakorisággal az online sajtóban szerepeltünk, ezt követte a nyomtatott megjelenések száma, és az elektronikus médiumokban való jelenlét. A

médiakommunikációt sikerült úgy alakítani, hogy egyrészt az a tagbankjaink érdekeit képviselje, ugyanakkor a banki ügyfelek számára informatív, segítőkész legyen.

3.3 Az IG2 projekt kommunikációs előkészületei

A SEPA szabványnak megfelelő napközbeni átutalás rendszere (IG2 projekt) elérkezett abba a szakaszba, amikor az éles indítást megelőzően a projekt kommunikációs munkacsoportja részletesen meghatározta a kommunikáció menetrendjét, tartalmát, valamint összegezte a várható, ún. gyakran ismételt kérdéseket és az azokra adandó válaszokat. Ebben az előkészítő munkában a Magyar Bankszövetség folyamatosan részt vett.

3.4 Hitelintézeti Szemle, különszám szervezése

A Szemle első negyedéves Szerkesztőbizottsági ülésén összefoglalásra kerültek a 2011-es évben megjelent lapszámok főbb adatai. Az elmúlt évben a Szemle 44 szerzőtől 37 tanulmányt közölt. A tematikus szám a „kockázat, bizonytalanság, valószínűség” témakörben készült, különösen rangos szerzők közreműködésével.

A szerkesztőbizottsági tagok a 2012-es évre vonatkozóan egyetértettek és elfogadták, hogy a jelenlegi terjesztési lista optimalizálásra kerüljön. Az áttekintést követően az 1000 példányban megjelenő Szemle terjesztési körét illetően a jelenlegihez képest megemelkedik a tudományos élet, a takarékszövetkezetek, a sajtó és háttér-intézmények, társszervezetek részesedése; a példányszám valamelyes növelése és a bankszövetségi készlet csökkenése ellenében. A Szerkesztőbizottság döntött a 2012-es év tematikus számának témájáról, amely a makroprudencia lett, valamint elhatározta, hogy ebben az évben egy további szám ad helyet és lehetőséget a pénzügyi, gazdasági témákat magas színvonalon feldolgozó doktori anyagok bemutatásának.

Ennek megfelelően februárban megküldtük felhívásunkat a 15 érintett doktori iskola vezetőinek, illetve felvettük a kapcsolatokat a koordinátorokkal, akik eljuttatták a felhívást a doktorandusz hallgatóknak. A hallgatók publikációs anyagait április végéig várjuk, melyet követően a szerkesztőbizottság bírálja el, melyek kerülhetnek be a tervek szerint a nyár folyamán kiadandó különszámba, amennyiben a beérkező publikációs anyagok mennyisége és szakmai színvonala megfelelő lesz.

MELLÉKLET

NEMZETKÖZI KITEKINTÉS: SZABÁLYOZÁS, FELÜGYELET

I. Európai Unió

I. 1. Tőkekövetelmény- és likviditásszabályozás: CRR/CRD4

Az európai prudenciális szabályozás fókuszában 2012. első negyedévében is a tőkekövetelmény- és a likviditásszabályozásáról szóló Bazel III egyezmény implementálása - a CRR/CRD4- állt. A Bizottsági javaslat tavaly júliusi megjelenését követően a parlamenti rapportőr decemberben tette közzé előzetes jelentését, míg a dán elnökség eddig (januárban, márciusban és áprilisban) három, kompromisszumos javaslatot terjesztett elő, egyre nagyobb teret engedve a tagállami diszkrécióknak.

A jelenlegi ütemterv szerint az ECON⁴ április 25-én szavaz a CRR/CRD4 csomagról, míg a szabályozás tanácsi és parlamenti elfogadása június elejére várható. A Bizottság és a Parlament továbbra is az egységes európai szabálykönyv (Single Rule Book) mellett foglal állást, míg a Tanács a tagállamok közötti kompromisszum elérése érdekében a rugalmas megközelítést, a tagállamoknak nagyobb mozgásteret adó megoldást támogatja.

I.1.1 Parlamenti jelentés

A parlamenti jelentéstevő, Othmar Karas előzetes jelentése a rendeletre (CRR) vonatkozó bizottsági javaslattal kapcsolatban a magyarázó megállapítások (explanatory statement) között a következőket emelte ki:

- A saját tőke esetében alapvető fontosságú a „tartalom a meghatározó és nem a forma” megközelítés alkalmazása. A tagállamoknak el kell kerülniük, hogy az intézkedések bevezetését illetően előre szaladjanak és eltérjenek a megállapodásban szereplő ütemtervtől, gyengítve az 1. pillért érintő maximális harmonizációt.
- A likviditásszabályozást érintően a Bizottság a konkrét értékek meghatározása előtt alapos vizsgálatot javasolt. A rapportőr valamennyi érintett féltől azt kéri, hogy működjön együtt az EBA⁵-val és a Bizottsággal biztosítva a szükséges adatokat. A megfigyelési időszak az egységes jelentési formátum használatával nyer értelmet.
- Az áttételi ráta hasznos, egyszerű, nehezen manipulálható szabályozási eszköz a túlzott kockázatvállalás megakadályozására. A jelentés tevő szerint a második pillérben kell alkalmazni, s csak a bevezetéséről szóló végső döntést követően kell közzétenni.
- A partnerkockázat kezelésére vonatkozó szabályozást és tőkekövetelményt, ideértve a központi elszámoló partnerekre vonatkozó előírásokat összhangba kell hozni az EMIR szabályokkal.
- A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottságban még folyamatban vannak a hitelérték kiigazítás (CVA⁶) módszertanára vonatkozó munkálatok. A 2013-ig tartó megfigyelési időszak lehetővé teszi a Bizottságban elért eredmények figyelembe vételét.

---

⁴ Az Európai Parlament Gazdasági és Monetáris Bizottsága

⁵ European Banking Authority: Európai Bankhatóság

⁶ Credit Value Adjustment

A CRR magyarázó részéhez (Recital), illetve paragrafusaihoz fűzött nagyszámú módosítás, törlés, illetve kiegészítés közül az alábbiakat emeljük ki:

- Az unió bankjai a globális piacokon nem kerülhetnek versenyhátrányba, ezért a Bizottságnak 2012 márciusáig meg kell határozni, hogy mely paragrafusok nem léphetnek életbe, ha azokat az USA egyidejűleg nem vezeti be.
- A kereskedelemfinanszírozó hitelek kis összege, rövid lejárat, a visszafizetés forrása, valamint a be- és kiáramlások összhangja alapot ad az eltérő tőkekövetelményre és likviditáskezelésre.
- A Bizottságnak még a rendelet életbe lépése előtt össze kell hangolnia a tőkekövetelményeket az EBA azon - nagy európai bankokra vonatkozó - előírásával, amely szerint az alapvető tőkének (core tier 1) 2012. június 30-ig el kell érni a 9%-ot.
- Az anticiklikus tőketartalék előírás csak a túlzott hitelnövekedés kapcsán alkalmazható. A más jellegű rendszerkockázatokat egyéb makroprudenciális eszközökkel kell kezelni.
- A szuverén adósságválság rámutatott, hogy bizonyos államkötvények 0 súlyozása nem felel meg a gazdasági realitásnak. A Bizottságnak minél előbb javaslatot kell tennie a Parlamentnek és a Tanácsnak a kockázati súlyok korrekciójára.
- Biztosítani kell, hogy az EBA által kidolgozott szabályozói és végrehajtási technikai sztenderdek és követelményeket valamennyi intézmény arányosan, tevékenységének, méretének, és komplexitásának a figyelembe vételével alkalmazza.
- Az EBA-nak a Bizottsággal együtt minél előbb ki kell dolgozni a likviditási mutatókra, valamint az áttételi rátára vonatkozó jelentési kötelezettségeket.
- A kölcsönös kapcsolatban álló (interconnected) ügyfelek és csoportok meghatározásának a finomítása.
- Az adóinstrumentumokkal kapcsolatban a nettósítás megengedése.
- A minősítéssel rendelkező garancianyújtó garanciája elfogadható függetlenül a garantőr minősítésétől.
- A likvid eszközök beszámíthatóságát, jelentési kötelezettségét érintő módosítások, pontosítások. A mérleg alatti tételekre differenciált (20%, 50%, 100%) kockázati kiigazítás alkalmazása.
- A saját tőke szintre, a nem realizált nyereség/veszteség beszámításra, a korábban kibocsátott eszközök átmeneti beszámíthatóságára vonatkozó nemzeti diszkréciók megszüntetése.
- Számos esetben az EBA sztenderd készítési kötelezettség törlése, illetve az elkészítési határidő meghosszabbítása.

Az Európai Bankföderáció (EBF) 10 legfontosabb módosító javaslatát tekintve (Top 10 priorities⁷) három hasonló tartalmú a szerepel a parlamenti jelentéstevő módosítói között:

- Támogatja a leányvállalatoknál lévő kisebbségi érdekeltségek szélesebb körű beszámítását az alapvető tőkébe.
- A vállalati betétek 75%-os kiáramlását érintően a jelentés azt javasolja, hogy az EBA értékelje és határozza meg a kiáramlás nem pénzügyi vállalatokra jellemző értéket.
- A KKV-k tőkekövetelményét illetően támogatja, hogy a Bizottság tegyen jelentést a megfelelő súlyozásra vonatkozóan, ugyanakkor javasolja, hogy erre ne két évvel a hatályba lépés után, hanem még a hatályba lépést megelőzően kerüljön sor.

---

⁷ Lásd a 2011 évi 4. negyedéves jelentésünket

A CRD4 kapcsán a jelentéstevő kiemelte a felügyeleti együttműködés erősítését, a tőke szabad áramlásának a figyelembe vételét a felügyeleti döntésekben és eljárásokban. A felügyeleti kollégiumokat érintően a közös egyeztetett program, a harmonizált - a csoporttagokra és a felügyeletekre - kötelező döntések szükségességét, a transzparencia és az információ csere erősítését. A hatóságoknak nem csak a hatékony felügyeletre, de szigorú szankciók alkalmazására és a szabályok jövőbeni megsértésének a megakadályozására is képesnek kell lenniük.

1.1.2 A dán elnökség kompromisszumos javaslatai⁸

A tagállami vélemények a parlamenti jelentés integrálását célzó dán elnökségi javaslatok legfontosabb sajátossága, hogy növelni kívánják a tagállamok mozgásterét az új követelmények bevezetésének az időpontját, illetve az intézmények tőkekövetelményének az előírását érintően minél nagyobb rugalmasságot biztosítva a nemzeti hatóságoknak. Így a nemzeti hatóságok a direktíva értelmében az anticiklikus és a tőkemegőrzési többlettartalék (buffer) mellett bevezethetnék a rendszerkockázati többlettartalékot, amit CET1 (Common Equity Tier 1) tőkével kell teljesíteni, s melynek mértéke 0,5%-os lépcsőnként maximum 3 %-ig terjedhet. Ezen túlmenően - a rendelet értelmében - a nemzeti hatóságok a Bizottság engedélyével a makroprudenciális (rendszer) kockázatok csökkentése címén speciális intézkedéseket hozhatnak úgy, hogy azok ne sértsék más országok fiskális és költségvetési helyzetét. Így lényegében korlátlanul emelhetik a tőkemegőrzési tartalék elvárt szintjét. A Bizottságot - indoklási kötelezettség mellett - felhatalmaznák, hogy átmeneti intézkedéseket hozzon a saját tőkét, a kockázati súlyokat, a nagykockázati követelményeket, illetve a közzétételi követelményeket érintően.

A fentiekén túl a magyarázó részekhez fűzött fontosabb elnökségi kiegészítések a következők:

- A de Larosiere jelentésre illetve a pénzügyi stabilitás biztosítására hivatkozva megerősítik az egységes európai szabálykönyv, illetve a makroprudenciális felügyeleti keretek kialakításának a fontosságát.
- A direktíva és a rendelet számos a makroprudenciális, illetve a rendszerkockázat kialakulásának a megelőzésére és csökkentésére alkalmas eszközt tartalmaz. Fontos, hogy ezen eszközök megfelelő kontrollja átláthatósága és konzisztenciája biztosított legyen.
- Ha két vagy több tagország hatósága a rendszer- illetve a makroprudenciális kockázatok azonos változását tapasztalja, akkor közös feljegyzést (notification) küldhet a Bizottságnak, a Tanácsnak, az ESRB⁹-nek és az EBA-nak.
- A Bizottságnak át kell tekintenie a makroprudenciális szabályozás megfelelőségét, a nemzetközi sztenderdeknek való megfelelését.
- A tagországok a likviditási követelmények 2015-ös és az áttételi ráta 2018-as bevezetését megelőzően is alkalmazhatják az előírásokat.
- A kisebbségi érdekeltségek bizonyos feltételek mellett beszámíthatók a csoport konszolidált CET 1 tőkéjébe.
- Az intézményeket bátorítani kell a fejlettebb módszerek alkalmazására, de mielőtt a kockázatérzékenyebb módszereket a tényleges tőkeszükséglet megállapítására használnák, teljesíteniük kell az alkalmazási feltételeket.

---

⁸ A három, kompromisszumos javaslat közül a tárgyalás alatt álló harmadik javaslat legfontosabb pontjait ismertetjük.

⁹ European Systemic Risk Board: Európai Rendszerkockázati Tanács

- Bizonyos csoporton belüli kitétségek felügyeleti nyomon követése a korábbinál nagyobb hangsúlyt kap.
- Az értékpapírosítási pozíciót nem kell levonni a tőkéből, ha más mód is van a kockázatot megfelelően tükröző kockázati súly meghatározására.
- A Bizottságnak legkésőbb 2013. dec.31-ig felül kell vizsgálnia a nagykockázati szabályozást és javaslatot kell tenni a nagykockázati szabályokra adható tagállami felmentés fenntartására, általánossá tételére, vagy megszüntetésére.
- A likviditást csoportszintű (alcsoporthoz) kezelése érdekében. bizonyos szigorú feltételek teljesülése esetén, valamennyi érintett hatóság egyedi megegyezése alapján felmentés adható a követelmények egyedi alkalmazása alól

A javaslat bővítené a likvid eszközként jelentendő (figyelembe vehető) instrumentumok körét, s fenntartaná a Bázeli I korlát 2014-ig való kiterjesztését. Magyar szempontból figyelemre méltó, hogy a kompromisszumos javaslatban nem szerepel a szuverén kötvények 0 %-os súlyozásának a felülvizsgálata, valamint, hogy számos tekintetben szélesítenék a fogadó (host) felügyelet hatáskörét.

A dán elnökség direktívára vonatkozó módosításai általában is erősítenék a felügyeleti hatásköröket, a felügyelet közötti együttműködést, bővítenék e felügyeleti intézkedések, illetve szankciók eszköztárát és hatókörét. A felügyelet közötti információcsere kiterjedne a prudenciális ellenőrzésre, a csődbe került intézmények megelőző és gyógyító kezelésére, a sürgősségi esetekre. A belső bankpiac átláthatósága érdekében a felügyeletnek információkat kell adniuk, amelyek lehetővé teszik a direktíva alkalmazásának az összehasonlítását.

I.2 Magas szintű szakértői bizottság felállítása az európai bankrendszer szerkezetéről

Miután az elmúlt évben mind az USA mind az Egyesült Királyság lépéseket tett a hitelintézetek tevékenységi körének a korlátozására, a probléma az Európai Unióban is napirendre került. Michel Barnier belső piaci biztos, Erkki Liikanen, finn jegybank elnök és EU bizottsági tag vezetésével magas szintű szakértői bizottságot hívott össze, amely az európai bankszektor szerkezeti reformjának a lehetőségét vizsgálja. A bizottság különös figyelmet fordít az alábbi kérdéskörökre:

- A bankrendszer (mint egész) kockázatának a csökkentése,
- Az egyes cégek pénzügyi rendszerre gyakorolt kockázatának a csökkentése,
- Az erkölcsi kockázat csökkentése azáltal, hogy a piaci kilépést valós opcióvá teszik a legnagyobb és leginkább komplex intézmények számára is, és ezáltal csökkennek a kormányzati garanciák,
- A verseny erősítése,
- A belső piac egységének a megőrzése.

A magas szintű szakértői csoportban korábbi bankárok, szabályozók, a banki és pénzügyi szabályozásban jártas egyetemi emberek, illetve a fogyasztók képviselői vesznek részt. Végső jelentésük a nyár végére várható.

Az Unió bizottság felállítását követően az Európai Bankföderáció is létrehozott egy több bizottság képviselőiből álló munkacsoportot (task force), amelynek feladata a Liikanen bizottságban folyó munkák nyomon követése, tükrözése, esetleges befolyásolása.

I.3 Az árnyékbanki tevékenység

Márciusban az Európai Bizottság zöld könyvet tett közzé véleményeket várva az árnyékbanki tevékenységhez kapcsolódó kockázatokról, illetve a kockázatokat kezelő lehetséges intézkedésekről. A cél az árnyékbanki tevékenység definíciója, illetve az ilyen tevékenységet végző szervezetek azonosítása. (A konzultáció megkezdésével a Bizottság aktívan bekapcsolódik a Pénzügyi Stabilitási Tanács globális tevékenységébe.)

A Bizottság az árnyékbanki tevékenység, illetve az azt folytatók körét az alábbiak szerint javasolja körülhatárolni:

- Pénzpiaci alapok és más betét tulajdonságokkal rendelkező befektetési alapok vagy termékek,
- Hitelt nyújtó, vagy áttételt keletkeztető befektetési alapok, ideértve a tőzsdén jegyzett alapokat (Exchange Traded Funds) és a hedge fund-okat,
- Pénzügyi társaságok és értékpapír egységek, amelyek hitelt, vagy hitelgaranciát nyújtanak, illetve likviditási vagy lejárat transzformációt végeznek, miközben nem vonatkoznak rájuk a bankokéhoz hasonló szabályok,
- Biztosító és viszontbiztosító cégek, amelyek hitelt vagy hitelgaranciát nyújtanak,
- Az értékpapírosítási, az értékpapír kölcsönzési és a repo tranzakciók.

A zöld könyv a fenti tevékenységekhez és társaságokhoz kapcsolódó kockázatokat, illetve előnyöket, az ezzel kapcsolatos szabályozói, illetve felügyeleti kihívásokat, illetve az árnyékbanki tevékenységet érintő - az EU-ban már most is létező – szabályokat vizsgálja. A válaszadás határideje 2012. június 1.

A konzultáció során elfoglalt álláspontjának a kidolgozására az EBF alkalmi munkacsoportot (Task Force) hozott létre a Bankfelügyeleti és a Tőkepiaci Bizottság jelöltjeiből. A munkacsoport célja az árnyékbanki tevékenység kritikus értékelése, annak bemutatása, hogy milyen veszélyt jelent a bankokra és milyen rendszerkockázatokkal jár. A munkacsoportnak a versenysemlegességi és fogyasztóvédelmi szempontok figyelembe vételével túlszabályozás hatásait is vizsgálnia kell, bemutattva, hogy az árnyékbanki tevékenység kialakulásáért felelős szabályozási korlátok hogyan enyhíthetők.

II. Európai Bankhatóság - Európai Felügyeleti Hatóságok (ESAs¹⁰)

II.1 Az EBA 2012. évi munkaprogramja

2012 lesz az Európai Bankhatóság második teljes működési éve, ezért továbbra is kiemelt feladat az EBA intézményi kereteinek, képességeinek a fejlesztése, kiépítése. Ugyanakkor az európai jogalkotási folyamat komoly követelményeket támaszt az EBA-val szemben, nagy mennyiségű szabályalkotás előírásával. Az EBA 2012-es prioritásai tevékenységi körökként az alábbiak:

II.1.1 Szabályozás

Vezető szerep az egységes európai szabálykönyv kidolgozásában.

- A CRD4/CRR keretekbe illeszkedő kötelező - szabályozói (76db) és végrehajtási (32db) - technikai sztenderdek (BTS¹¹) kidolgozása. Kiemelt területek: tőke és tőke tartalékok, likviditás (definíciók, hatásvizsgálatok), javadalmazás, áttételi ráta.

---

¹⁰ European Supervisory Authorities:

- Válságmegelőzés és válságkezelés (A Bizottság szabályozási javaslatának a közzétételét követően)

II.1.2 Felügyelet (Oversight)

Az EU bankok és az EU bankrendszer független magas színvonalú elemzése.

- Kockázat értékelés
- Jelentési kötelezettségek, átláthatóság (COREP, FINREP)
- Az anya és fogadó országok hatóságainak együttműködése a felügyeleti kollégiumokban.

Fogyasztó védelem

A lakossági pénzügyi termékek piaca átláthatóságának, egyszerűségének és tisztaságának (fairness) a biztosítása.

Szakpolitikai elemzés és koordináció

A felügyeleti dokumentumok (technikai sztenderdek, felügyeleti ajánlások, megoldási javaslatok, csoportelemzések) jogi értékelése.

Működés, intézményi képességek

Az intenzív szervezet építés és növekedés időszakában a belső ellenőrzési környezet megerősítése, a megfelelő EU sztenderdek átvétele.

Az EBA 2012 évi munkaprogramjának a függelékében összesen 320 feladatot sorol fel, s azok több mint harmadához 1 prioritást rendel, ami meglehetősen ambíciózusnak tűnik.

II.2 Szabályozói és végrehajtási technikai sztenderdek

II.2.1 A szabályozói és végrehajtási technikai sztenderdek rangsorolása

Az Európai Bankföderáció felkérte tagjait, hogy fogalmazzák meg véleményüket az EBA 2012 évi munkaprogramjában szereplő, kötelező technikai sztenderdekkel kapcsolatban. A kapott válaszok alapján az EBF egy behatárolt körben javaslatot tett a hatóságnak a munkatervben megfogalmazott prioritások megváltoztatására: néhány másodlagos prioritás elsődlegessé tételét, illetve néhány elem hátrébb sorolását, vagy törlését kérve. Az EBA ügyvezetőjének írt levelében az EBF kiemelte az elégséges bevezetési idő fontosságát.

II.2.2 A saját tőkével kapcsolatos technikai sztenderdek ütemezése

Az EBA saját tőkével foglalkozó állandó munkabizottsága jelenleg 15 kötelező technikai sztenderden (BTS) dolgozik. (További 20 BTS kidolgozását 2012 közepére halasztották.) A 15 BTS-t az EBA igazgatósága áprilisban fogadja el. A 3 hónapos konzultáció ezt követően kezdődik, majd a munkabizottság véglejezi a sztenderdeket és formális elfogadásra átadja az Európai Bizottságnak. Ha minden rendben megy, akkor a saját tőkére vonatkozó BTS-eket 2013 januárjában publikálják.

II.2.3 Az európai érdekképviseletek közös levele az ESAs rendelkezésére álló határidőkről

Az európai szintű pénzügyi érdekvédelmi szövetségek (EBF, ISDA¹², AFME¹³, stb.) januárban közös levelet írtak a belső piaci biztosnak, a dán pénzügyminiszternek, valamint az ECON elnökének az Európai Felügyeleti Hatóságok rendelkezésére álló időkeretek kapcsán. A levél leszögezi, hogy az Európai Felügyelet Hatóságoknak rendkívül nagyszámú szabályozói és végrehajtási technikai sztenderdet kell megalkotniuk egy gazdasági nehézségekkel amúgy is

¹¹ Binding Technical Standards (BTS): A kötelező technikai sztenderdek az egységes európai szabálykönyv létrehozásának fontos eszközei. A sztenderdeknek két fajtája van: a szabályozói technikai sztenderd (Regulatory Technical Standards (RTS)) és a végrehajtási technikai sztenderd (Implementing Technical Standards (ITS)).

¹² International Swaps and Derivatives Association

¹³ Association for Financial Markets in Europe

terhelt időszakban, olyan körülmények között, amikor a hatóságok rendelkezésére álló erőforrások még korántsem teljeseek, és gőzerővel folyik szervezetük kiépítése. Az EMIR-hez, illetve a CRR/CRD4-hez kapcsolódó jogszabályalkotást érintően az érdekvédelmi szervezetek azt javasolják, hogy az első szintű szabályokban a második szintű szabályok (a szabályozói és a végrehajtási technikai sztxenderdek) elkészítésének a határidejét ne meghatározott időpontként, hanem egy meghatározott időperiódusként határozzák meg, attól az időponttól kezdődően, amikor az első szintű jogszabályt elfogadják, illetve hatályba lép. Ez a periódus nem lehet rövidebb 12 hónapnál. A levélírók a sztxenderdek elkészítésének első szintű jogszabály alkotó általi prioritási sorrendbe állítását is javasolják, valamint az Európai Bizottság felruházását a határidő meghosszabbítás jogkörével.

Az érdekvédelmi szervezetek közös levelére a belső piaci biztos válaszolt. A biztos egyetért azzal, hogy a sztxenderdek kidolgozásához feltétlenül szükséges a megfelelő, nyilvános konzultáció. Ugyanakkor az Európai Bizottság eltökélt a G20-ak által meghatározott szabályozási reformprogram betartása mellett. A Bizottság a technikai sztxenderdeket illetően világos prioritásokat jelölt meg, s korai határidőket csak olyan sztxenderdek esetében adott, amelyek elengedhetetlenek a szabályozás kulcsfontosságú elemeinek a működéséhez, a többi sztxenderdet későbbi határidővel kell elkészíteni. A Bizottság az együtdöntési folyamat végéig szoroson nyomon követi az eseményeket, hogy a Hatóságoknak elegendő idejük maradjon a sztxenderdek elkészítéséhez, s hogy a határidők ne rövidüljenek meg ésszerűtlenül a jogszabályalkotás késése miatt.

II.3 Konzultáció a nagykockázatok (Large Exposures (LE)) jelentésére vonatkozó végrehajtási technikai sztxenderdről (CP51)

Az EBA februárban konzultációs dokumentumot tett közzé a nagykockázatok jelentési kötelezettségét szabályozó végrehajtási technikai sztxenderdről. Az ITS a tőkekövetelmény rendelet (CRR) 383. cikkelyének megfelelően meghatározza a nagykockázatokra vonatkozó jelentési kötelezettségeket, kiegészítve az általános jelentési kötelezettségeket szabályozó CP50¹⁴ ITS által előírtakat. A cél az egységes jelentési kötelezettségek előírása, ami elengedhetetlen a tisztességes versenyfeltételek biztosításához. Az egységes jelentési kötelezettségek végső soron javítják az intézmények hatékonyságát és a felügyeleti gyakorlatok nagyobb konvergenciáját eredményezik. Az ITS egyaránt lefedi az intézmények nagykockázati megfelelésének az ellenőrzéséhez, illetve a koncentrációs kockázatok felügyeleti értékeléséhez szükséges információkat.

Az ITS alkalmazási köre és szintje azonos a tőkekövetelmény rendeletével, s az a CRR-rel egyidejűleg 2013. január 1-én lép hatályba. Az első sztxenderd alapján készült jelentést 2013. május 13-án kell megküldeni a nemzeti felügyeleteknek. Az EBA az ITS-t 2012. június 30-ig kívánja véglegezni és megküldeni az Európai Bizottságnak. Ennek előfeltétele, hogy a CRR végső változatát ezt megelőzően elfogadják.

Az EBF és az AFME a konzultációs dokumentumra adott közös válaszában kiemelte, hogy:

- A sztxenderdet legkorábban 2014 januárjától lehet bevezetni.
- A szektor kódok és a partnerazonosító kódok alkalmazása további magyarázatra szorul. Aggályos, hogy a partnerazonosító nem veszi figyelembe a Pénzügyi Stabilitási Tanács (FSB¹⁵) közös jogi azonosító kialakítására irányuló munkáját.

¹⁴ A CP50-ről lásd a 2011. évi 4. negyedéves jelentésünket

¹⁵ Financial Stability Board

- Az EBF és az AFME értelmezése szerint a nagykockázati és a COREP jelentési kötelezettségekre nem lesz hatással az alkalmazott számviteli rendszer. Ha az értékelési elvek változnának, úgy az két-három évvel meghosszabbítaná a nagykockázati és a COREP jelentések bevezetését. A COREP és az LE jelentések ugyanazt az adatbázist használják, mivel szorosan összefüggnek. Ezért a nagykockázatokra vonatkozó jelentési kötelezettségek időpontjainak, illetve határidejének is azonosnak kell lenniük a COREP-ével.
- A földrajzi és a szektor bontás már szerepel a második pilléres jelentésekben, ezért ez az adatkérés duplikációnak tekinthető.
- Az Európában bevezetett jelentési kötelezettségeket össze kell hangolni az FSB rendszerszempontról fontos globális bankokra vonatkozó adatgyűjtésével. A jelentési kötelezettségekre vonatkozó javaslatok jelentős átfedést és szükségtelen kettős adatkérést tartalmaznak. A definíciókat és az adatmezőket a lehető legnagyobb mértékig egységesíteni kell.
- A 150 millió eurós nagykockázati küszöb számos bank számára a jelentési kötelezettségek nagymértékű, aránytalan és hirtelen megnövekedésével járna. Bevezetésére az EBA-nak nincs felhatalmazása, ezért azt el kell törölni.
- Az LE jelentések nem használhatók a koncentrációs kockázat felügyeleti nyomon követésére.

II.4 Pénzügyi innovációk állandó bizottság (SCFI¹⁶)

Az EBA-nak a létrehozásáról intézkedő rendelet 9. cikkelye szerint bizottságot kellett létrehoznia, amelynek feladata a pénzügyi innovációk elősegítése. A 2011 májusában felállított SCFI 2012-től évente jelentést készít a bankszektort érintő fogyasztóvédelmi, illetve pénzügyi innovációs fejleményekről és a két terület kölcsönhatásáról. Az EBA által publikált jelentés az EBA igazgatótanácsának, a nemzeti felügyeleti hatóságoknak, illetve az Európai Bizottságnak (pl. szabályalkotásra vonatkozóan) fogalmaz meg javaslatokat.

Az SCFI 2012 évi jelentése a fogyasztóvédelem kapcsán az eladósodottság és a felelős hitelezés; a pénzügyi műveltség és nevelés; a komplex megtakarítási termékek; a bankszámla díjak és költségek; a felesleges termékadások; a technológiai fejlődés hatásai; valamint a weboldalak összehasonlíthatósága kérdésköröket tárgyalja.

A pénzügyi innovációkat érintően elsődleges feladat a fogyasztó szempontjából káros pénzügyi innovációk azonosítása, mélyebb elemzése és a kapcsolódó kockázatok feltárása, illetve a szükséges intézkedések megtétele. 2012-ben az SCFI egyebek között a biztosítékkal ellátott kereskedelmi papírokat, a különbségekre vonatkozó szerződéseket, és a fedezett kötvényeket vizsgálja. A jelentés melléklete részletesen tárgyalja a tőzsdén forgalmazott alapokat (Exchange-Traded Funds).

II.5 EBA útmutató (GL45) a működési kockázat fejlett mérési módszeréhez (AMA) - Kiterjesztések és változtatások

A GL segítséget ad az intézményeknek, hogyan mutassák be az AMA modelljeik továbbfejlesztését és változtatását az illetékes hatóságnak, illetve hogyan határozzák meg a

¹⁶ Standing Committee on Financial Innovation

felügyeleti elvárásoknak megfelelően az AMA modellek változtatásával kapcsolatos belső politikájukat. Az útmutató a változások prezentálására szorítkozik, s nem foglalkozik a modellekre, az intézmények kockázat kezelésére vonatkozó követelményekkel. A változtatásokat három kategóriába sorolja: jelentős, lényeges és lényegesnek nem minősülő. (Az útmutató függeléke bemutatja a besorolási ismérveket.) A besorolásnak azért van jelentősége, mert az AMA modellek kiterjesztéséhez és jelentős változtatásához előzetes felügyeleti engedély kell, míg lényeges és lényegesnek nem minősülő változtatásokat csak be kell jelenteni az előbbieket előzetesen, míg a kisebb változtatásokat csak utólag.

II.6 A bankok feltőkésítési tervének az első összesített értékelése

Az EBA igazgatótanácsa februárban előzetesen értékelte az európai bankok EBA ajánlásra¹⁷ kialakított feltőkésítési terveit. A bankok a magasabb követelmények miatti tőkeigényt elsődlegesen közvetlen tőkeintézkedésekkel kívánják biztosítani, s az intézkedések nem járnak negatív hatással a reálgazdaság hitelezésére. Az igazgatóság abban is megegyezett, hogy a következő európai stressz tesztet 2013-ban végzik. Az igazgatótanács a tervezett intézkedések előzetes értékelése során az alábbiakra hívta fel a figyelmet:

- A tervezett intézkedések 26 %-os tőkenövekedést eredményeznek, ami arra az esetre is megfelelő tartalékot jelent, ha néhány intézkedés mégsem valósul meg.
- A tervezett intézkedések 77%-a közvetlenül a tőkét érinti (s a tőkehiány 96%-át fedezi), főként tőkeemelés, nyereség/osztalék visszatartás és a hibrid eszközök közös részvénytőkév alakítása formájában. Az intézkedések maradék 23%-a a kockázattal súlyozott eszközökre vonatkozik.
- A bankoknak nyújtott állami segítséget és az egyéb tagállami programokat is figyelembe véve, az akciók hatása a reálgazdaság hitelezésére 1%-nál kisebb.

A bankok tőkét érintő terveit részleteiben - az EBA-val szorosan együttműködve - a nemzeti felügyelet február folyamán értékelték, s a bankok március elején kaptak a feltőkésítési tervükre vonatkozó visszajelzést. A nemzeti felügyelet teljes mértékben elkötelezett annak nyomán követésére, hogy a bankok a június végi határidőig végrehajtsák a tervezett intézkedéseket.

II.7 Vitairatok (Discussion Papers) az EMIR¹⁸-rel kapcsolatos technikai sztenderdekről

II.7.1 Az Európai Felügyeleti Hatóságok (ESAs) közös vitairata

Az Európai Felügyeleti Hatóságok március elején közös vitaanyagot tettek közzé az EMIR renDELETEhez kapcsolódó - a nem központi elszámoló partnereken (CCPs¹⁹) keresztül elszámolt OTC derivatívák kockázatsökkentésére vonatkozó - szabályozói technikai sztenderdről (RTS). Az OTC derivatívákra, központi elszámoló partnerekre és értéktárakra vonatkozó 2010. szeptemberi EU rendelet felhatalmazta az Európai Bizottságot a szükséges technikai sztenderd elfogadására, amit az ESA-knak 2012. szeptember 30-ig kell eljuttatniuk a Bizottságnak. Az RTS-nek tartalmaznia kell az elszámoló partnerrel szembeni tőkekövetelményt, a biztosítékok megkívánt mértékét és típusát, a szegregációs rendelkezéseket, illetve a csoporton belüli kivételekre alkalmazandó eljárásokat. A vitaanyag ismerteti a hatóságok sztenderdre vonatkozó

¹⁷Az EBA a bankszektor biztonságának az erősítését célzó ECOFIN döntést követően 2011. október 26-án közleményt adott ki, amelyben bejelentette, hogy a bankok alapvető tőkére vetített (core tier 1) tőkeigélelési mutatójának 2012. június 30-ra el kell érnie a 9%-ot. (Lásd a 2011 évi 4. negyedéves jelentésünket.)

¹⁸ European Market Infrastructures Regulation

¹⁹ Central Counterparties

előzetes elgondolásait, a lehetséges opciókat. Az április 2-ig tartó konzultáció során a hatóságok meg kívánták ismerni az érintettek (stakeholders) véleményét, s adatokat vártak a szükséges költség-haszon elemzéshez. A témakörben a nyáron várható a konzultációs dokumentum megjelelése.

II.7.2 Az EBA vitairata a központi elszámoló partnerekkel (CCPs) kapcsolatos technikai sztenderdről

Az előbbi konzultációval párhuzamosan - ugyanazon EU rendelet és felhatalmazás alapján, ugyanazon határidővel - az EBA vitairatot adott ki a központi elszámoló partnerek tőkeszükségletét szabályozó technikai sztenderdről (RTS). A vitaanyag az EBA előzetes elgondolásait, a lehetséges opciókat tartalmazza. Az EBA előzetes álláspontja szerint a CCP-k visszatartott nyereséget és tartalékokat is tartalmazó tőkéjének minden időpontban nagyobbak kell lennie, mint

- a tevékenység befejezéséhez, illetve átstrukturálásához egy megfelelő időszakon át szükséges működési költségek, illetve
- illetve azon kockázatok lefedéséhez szükséges tőkék összege, amely kockázatok mögé a vonatkozó EU rendelet szerint tőkét kell állítani,

közül a magasabb érték. Az előzetes véleménykérést követően a konzultációs dokumentum ez esetben is a nyárra várható.

II.8 A KKV-kal kapcsolatos szabályozási követelmények

A Bizottság megbízásából az EBA-nak 2012. szeptember 1-ig kell jelentést tennie arról, hogy megfelelő-e KKV-kal szembeni követelések kezelése, lehetséges-e az alkalmazott súlyok csökkentése. Az elemzés elkészítéséhez az EBA felkérte az EBF-et, hogy adatokkal és elemzésekkel járuljon hozzá a feladat teljesítéséhez.

Az EBA vizsgálat eredményétől függetlenül az EBF széles körben lobbizik egy „KKV támogató tényező” (76,19%) bevezetése mellett.

III. Európai Bankföderáció - IBFed²⁰

III.1 Az EBF CRR/CRD4 tervezethez kapcsolódó akciói

III.1.1 Levelek a dán Elnökségnek az egységes európai szabálykönyv érdekében

Az Európai Bankföderáció régóta képviselt elvi álláspontja, hogy a versenysemlegesség biztosítása érdekében elengedhetetlenül szükséges az európai piac egységes szabálykönyvön nyugvó szabályozása. Ugyanakkor a dán elnökség a CRR/CRD4-re vonatkozó kompromisszumos javaslataiban a nemzeti rugalmasság jelszavával egyre több nemzeti diszkréció alkalmazását tenné lehetővé, ami súlyosan veszélyezteti a pénzügyi szolgáltatások egységes piacát. Ezt ellenezve az EBF három alkalommal is levélben fordult a dán elnökséghez.

---

²⁰ International Banking Federation: Nemzetközi Bankföderáció, tagjai az USA Bankszövetség, az Ausztrál Bankszövetség, a Kanadai Bankszövetség, a Kínai Bankszövetség, az Európai Bankföderáció, az Indiai Bankszövetség, a Japán Bankszövetség, a Koreai Bankföderáció, az Orosz Bankszövetség és a Dél-Afrika Bankszövetség

Az első levél nehezményezte, hogy a kompromisszumos javaslat lehetőséget adna a nemzeti hatóságoknak

- a tőkemegőrzési többlettartalék, illetve az anticiklikus többlettartalék 2013. január 1-től való bevezetésére a 2016 januárjától kezdődő fokozatos bevezetés helyett,
- a lakóingatlan fedezett kitétségek esetében a kockázattal súlyozott átlagos LGD érték magasabb minimum értékének a meghatározására.

Az EBF megítélése szerint már a bizottsági javaslat is túl nagy teret engedett a nemzeti diszkrécióknak: ilyen például a nemzeti felügyeletek kiszélesített hatásköre a 2. pillér alatti többlettőke követelmény előírására, vagy a bevezetés ütemezésére vonatkozó rugalmasság, ami nincs összhangban a Bázeli III-mal. A Föderáció sem az új nemzeti diszkréciók bevezetését, sem a már korábban javasoltak megtartását nem támogatja, mert ezek növelik az azonos versenyfeltételek sérülésének a kockázatát, szabályozási arbitrázshoz és jogi bizonytalansághoz vezetnek, veszélyeztetve a növekedést és a reálgazdaság hitelezését. (0104C, jan.27)

A dán elnökség március 2-án közzétett második kompromisszumos javaslata tovább távolodott az egységes európai szabálykönyvtől: a nemzeti felügyeletek lehetőséget kapnának egy az első pillérben CET1 tőkével megképzendő legfeljebb 3% mértékű rendszerkockázati többlettartalék előírására. Ezt ellenezve az EBF újfent levelet írt a dán elnökségnek, az illetékes uniós biztosnak és a parlamenti jelentéstevőknek, amelyben javasolja, hogy

- A bázeli egyezmény olyan fontos részei, mint a minimum tőkekövetelmény ne lehessenek nemzeti diszkréció tárgyai.
- A rendszerkockázatra külön szabályozás vonatkozzon az FSB által kidolgozott globális sztenderdek szerint, ahogyan erről a G20 vezetők 2011 novemberében megegyeztek.

Az EBF a harmadik kompromisszumos elnökségi javaslatra is az egységes európai szabálykönyvet védelmező levéllel reagált, amelyet a belső piaci biztoson és a parlamenti jelentéstevőkön kívül a pénzügyi attaséknak is eljuttatott. Eszerint a Tanácsban körvonalazódó kompromisszumok három tekintetben is visszavethetik az európai bankpiac fejlődését:

- A rugalmassági csomag nagymértékű elfordulást jelent az egységes európai szabálykönyvtől. A felügyeletek számára biztosított eszközök (többlettőke előírás lehetősége) messze túlmutatnak az eredeti szándékokon.
- A javaslatban lehetővé tett nemzeti diszkréciók akadályozhatják a közös válságkezelési keretek kialakítását.
- A rendszerkockázat kezelésére vonatkozó javaslat elébe megy az FSB által kidolgozandó megoldásnak

A levél arra is felhívja a figyelmet, hogy a BCBS²¹ legutóbb publikált jelentése szerint az USA-ban késik a Bázeli 2.5 és Bázeli III bevezetése, ami az európai bankok versenyhátrányához vezethet.

III.1.2 EBF álláspont az exporthitel finanszírozással kapcsolatban

Mint ismeretes a Bázeli III és az azt leképező európai szabályozás tervezet nem kellőképpen veszi figyelembe az exporthitel finanszírozás normál vállalati hiteleknél kevésbé kockázatos voltát.²² Az egyeztetések során az európai parlamenti képviselők módosító javaslatokat adtak be, amelyek a rövid távú kereskedelemfinanszírozás kedvezményes kezelését célozzák. Az EBF ezzel kapcsolatos álláspontja, hogy a preferált kezelést a közép és hosszabb lejáratú export hitelekre is ki kell terjeszteni.

²¹ Basel Committee on Banking Supervision: Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság

²² Ezzel kapcsolatban lásd a 2011.évi 4. negyedéves jelentésünket.

Ide kapcsolódik, hogy az EBF illetékes munkacsoportja a lobby tevékenység segítésére egy áttekintést készített az exporthitelezés tagállami támogatásának lehetséges eszközeiről, formáiról. Likviditási szempontból kiemelten fontos, hogy a központi bankok – az USA példáját követve – az exportot finanszírozó eszközöket elismerjék jegybankképes eszközként

III.1.3 Jogi felvetések

A tőkekövetelmény direktíva felügyeleti hatáskörrel, felügyeleti szankciókkal és fellebbezési joggal foglalkozó IV. fejezetét az EBF Jogi Bizottsága is megvizsgálta. Üdvözölte a közös szankciók bevezetését, hiszen az elősegíti a jogbiztonság és a versenysemlegesség érvényesülését. A Jogi Bizottság azzal a kiindulóponttal is egyetért, hogy a szankcióknak hatékonyak, arányosnak és visszatartó erejűnek kell lenniük. Ugyanakkor a javasolt szankcionálás nem felel meg az uniós alapegyszemély két alapvető elvének: a szubszidiaritásnak illetve az arányosságnak. A szubszidiaritás elvét alkalmazva a pénzügyi szankció mértékét tagállami szinten kell szabályozni. A szankció Bizottság által javasolt (az éves összárbevétel 10%-ában meghatározott) mértéke nem tekinthető arányosnak, jóval meghaladja a szokásos szinteket (néhány tagországban a maximális mérték 100 millió euró, az USA-ban jogi személyekre 10 millió USD). A szankció mértékét a más direktívákban szereplő értékekkel is össze kell hangolni.

III.1.4 Likviditás

Az EBF és a Bizottság között lefolytatott szakértői megbeszéléseken számos likviditás kezelésre vonatkozó technikai kérdést érintettek: így a KKV definíciót, a vállalati betétek kezelését, az egyedi alkalmazási/jelentési kötelezettség alóli felmentést, a likviditási tartalékokkal kapcsolatos működési követelményeket, a feltétel nélkül lehívható és a feltételes hitelkereteket, a mérlegen kívüli tételek besorolását, valamint a látra szóló betétek kezelését, stb..

III. 1.5 EBF szeminárium (Focus Session) az Európai Parlament érdekeltjeivel

Február elején a parlamenti jelentéstevő Othmar Karas védnökségével az EBF szemináriumot rendezett a CRR/CRD4-ről, amelyen európai parlamenti képviselők, azok témával foglalkozó asszisztensei, az ECON titkárság, illetve az EBF képviselői vettek részt. Az ülésen a jelentéstevő hangsúlyozta, hogy a CRR/CRD4 nem egyszerűen csak a válságra adott reakció, hanem a szabályozásnak az is a célja, hogy képessé tegye az európai bankszektort az európai növekedés és foglalkoztatás helyreállítására. Ezt követően kiemelte jelentésének legfontosabb elemeit, aláhúzva, hogy el kell kerülni az egységes szabályokat tovább szigorító szabályozást (goldplating).

Az EBF támogatta azt a megközelítést, amely a szabályozás tartalmára, nem pedig a határidőkre helyezi a hangsúlyt. A banki résztvevők nyomatékosították, hogy a likviditási szabályok bevezetése komoly reálgazdasági következményekkel jár. Európában a hatások sokkal súlyosabbak, mint máshol, s a pénzügyi közvetítés szűküléséhez (dezintermediáció) vezethetnek.

III.1.6 A visegrádi országok képviselőinek találkozója a jogalkotásban résztvevőkkel

Az EBF márciusban a visegrádi országok (Csehország, Lengyelország, Magyarország és Szlovákia) képviselőinek külön találkozókat szervezett az Európai Bizottság illetékeseivel, az Európai Parlament képviselőjével, illetve a szóban forgó országok pénzügyi attaséival, hogy megvitathassák a CRR/CRD4 szabályozással kapcsolatban a közép-európai szemszögből különösen fontos kérdéseket. A megbeszélések középpontjában

- A követelmények egyedi, illetve konszolidált szinten való alkalmazásával, a fogadó felügyelet szerepével,

- A kis és középvállalatok kezelésével, a hitelezésüket megkönnyítő támogató tényező (supporting factor) alkalmazhatóságával,
- A kisebbségi érdekeltségek kezelésével, valamint
- A likviditási követelmények alkalmazásával kapcsolatos felvetések álltak.

III.1.7 Kockázat értékelési munkacsoport – Kérdőív a lakossági jelzáloghitelezésről

A CRR/CRD4 bevezetését segíti a Kockázat értékelési munkacsoport tevékenysége, amelynek feladata a hitelkockázat mérésével kapcsolatos módszertani problémák megvitatása, a minél pontosabb kockázati súlyozás elősegítése. A munkacsoport kérdőívet dolgozott ki a lakossági jelzáloghitelezésről, amelynek célja a lakossági jelzáloghitelezésnél alkalmazott IRB modellek jellegzetességeinek és különbségeinek a feltárása, annak bemutatása, hogy:

- Az intézmények által használt modellek, hogyan ragadják meg az adott piac kockázatait;
- Mekkora és miben rejlenek a különbségek;
- Melyek azok a területek, ahol a különbségek fennállnak és azok indokoltak-e;
- Melyek azok a területek, ahol a különbségek fennállása megkérdőjelezhető.

A kérdőív kitöltésében az MBSZ és három IRB módszert használó tagbankunk is részt vett. Az eredmények összesítése és értékelése május végére várható.

III.2 Az EBF és az AFME közös válasza a jelentési kötelezettségekre vonatkozó ITS-ről CP50²³) folytatott konzultációban

A közös levél kulcspontjai a következők:

- Az iparág teljes mértékben támogatja az Európai Bizottság egységes európai szabálykönyv megteremtésére irányuló célkitűzését. A javaslat által bevezetni kívánt nemzeti diszkréciókat el kell törölni.
- A levél kétségét fejezi ki a javasolt változtatások nagyságrendjét érintően. Az Európai Rendszerkockázati Tanács indokolt információ igényét más módon kell kielégíteni az iparággal folytatott egyeztetést követően.
- A bevezetési időpont, valamint a jelentési határidők egyaránt felülvizsgálatot igényelnek. (A szakma szerint az új keretek legkorábban csak 2014 januárjától alkalmazhatók. A FINREP esetében legalább 45 munkanap szükséges a végleges, auditált adatok jelentéséhez, míg a COREP javasolt jelentési határideje 50 munkanap.)
- A javaslat jogi szempontú hibákat is tartalmaz, mert nem támasztja alá a javasolt információgyűjtés szükségességét, illetve mert az arányosság elvének javasolt alkalmazása nem felel meg az EU alapokmányának, illetve az EBA-t létrehozó okiratnak
- A FINREP követelményeket csak a konszolidált beszámolójukat IFRS alapon készítő intézményeknek kell teljesíteniük, s a FINREP előírásokat össze kell hangolni az IFRS-sel.

III.3 EBF vélemény a hitelminősítő ügynökségekkel kapcsolatos konzultációban²⁴

Az EBF a HMÜ-kkel kapcsolatos - az Európai Bizottság által kezdeményezett - konzultáció során az alábbi kulcskérdéseket emelte ki:

---

²⁴ A hitelminősítő intézetekről szóló 1060/2009/EK rendelet módosítására irányuló Bizottsági konzultációról lásd a 2011 évi 3. negyedéves jelentésünket.

- A HMÜ-k Európai Bizottság által javasolt rotációja hátrányosan érintené az európai pénzügyi piacok versenyképességét és rontaná a bankok hosszú távú forráshoz jutásának az esélyeit.
- A külső minősítésekre való túlzott hagyatkozás csökkentése nagy jelentőségű a pénzügyi piacok szabályozása szempontjából, ugyanakkor a szabályozó hatóságoknak be kell mutatniuk a piaci résztvevőknek, hogy a jövőben milyen alternatív megoldások állnak rendelkezésre. A belső modelleket csak a piaci szereplők szűk köre használja.
- Alkalmas megfogalmazásban, a tagállamok jogi alapelveivel összhangban és a kötelezettség mértékének potenciális korlátozásával az EBF támogatja a HMÜ-k polgári jogi felelősségének a közös európai alapelvét a nagyfokú gondatlanság és szándékosság jogelvének (gross negligence and intent) a figyelembe vételével.
- Rövidtávon az EBF azt tanácsolja a döntéshozóknak, hogy hozzanak a hitelminősítési szolgáltatások javulását eredményező intézkedéseket, amelyek véget vetnek az olyan gyakorlatoknak, mint a más minősítők minősítésének és módszertanának az el nem ismerése.
- Lenne piaci igény egy magánkézben lévő európai HMÜ létrehozására, ha ez javítaná a minősítések általános színvonalát. Ahhoz, hogy egy ilyen HMÜ-t a piac hitelesnek fogadjon el magánforrásból, politikai befolyásolástól mentesen kell működtetni.
- A minősítések jobb összehasonlíthatósága a bankok és a befektetők számára mindig hasznos. További tisztázást igényel, hogy a javasolt EURIX skála milyen hozzáadott értékkel bír, és mennyiben használható a már meglévő és széles körben használt skálákhoz képest.
- A szuverének minősítésére vonatkozó javaslatokat a szuverén adóságokkal kapcsolatos problémák koordinált európai megoldásának a részeként kell kezelni.
- A fedezett kötvények piaca feltehetően profitálni fog a HMÜ-ktől való függés lazításából, de a terítéken lévő javaslatok valószínűleg több problémát okoznak, mint amennyit megoldanak.

A rendeletre vonatkozó EBF módosítók a HMÜ-k kötelező rotációját, a belső modellek használatát, a minősítések módszertanával kapcsolatos közzétételt, illetve a polgári jogi felelősséget érintették.

A HMÜ-kkel kapcsolatos fejlemény, hogy a három nagy hitelminősítő ügynökség kérelmezte a harmadik országokban kiadott minősítéseik regisztrálását. Az ESMA²⁵ bejelentette, hogy a hitelügynökségek kanadai, USA-beli, szingapúri és hong kongi szabályozását az európai szabályozással összhangban lévőnek tekinti. Így az ezekben az államokban kibocsátott minősítéseket 2012. április 30 után is használhatják az európai intézmények. Az EBF lépéseket fog tenni az olyan feltörekvő országokban bejegyzett hitelminősítők minősítéseinek az elfogadására, mint Mexikó, Csille, Brazília, vagy Dél-Afrika.

III.4 A SIFI munkacsoport makroprudenciális felügyeleti munkacsoporttá alakulása (MAPOWG²⁶)

Az Európai Bankföderáció Bankfelügyeleti Bizottsága novemberi ülésén úgy döntött, hogy az EBF-et képessé kell tenni a makroprudenciális kérdéseket érintő, átfogó véleményalkotásra.

²⁵ ESMA: European Securities and Markets Authority: Európai Értékpapírpiaci Hatóság

²⁶ Macro-prudential Oversight Working Group

Ennek érdekében a BSC hozzájárult a SIFI TF²⁷ kiszélesítéséhez és makroprudenciális felügyeleti munkacsoporttá való átalakításához. A munkacsoport célja a makroprudenciális politika fejleményeinek az átfogó értékelése, az EBF álláspontjának a kialakítása, a témában meghirdetett konzultációkra adott EBF válasz kidolgozása, valamint az európai és a globális szinten folytatott lobbi-tevékenység.

III.5 IBFed válasz a BCBS tőkére vonatkozó közzétételi követelményekről szóló konzultációjában²⁸

Az IBFed támogatja az átfogó, általános, a piaci szereplők igényeit kielégítő nyilvánosságra hozatali követelmények megteremtését, ugyanakkor fenntartásai vannak a választott megközelítéssel szemben. Mostanra egyre inkább úgy tűnik, hogy a harmadik pillér nem váltotta be az eredeti elvárásokat. Lehetséges, hogy ez részben tényleg az összehasonlíthatóság hiányának tudható be, amit a bizottsági javaslat – egyebek között – orvosolni kíván. A harmadik pilléres közzétételekkel szembeni érdektelenség abból fakad, hogy az információk felügyeleti által elvárt részletezettsége nem esik egybe a piaci igényekkel. A túl részletes, a piaci igényeket meghaladó közzétételi követelmények a kívánttal ellentétes hatást válthatnak ki, s az eredeti céllal szemben nem növelik a transzparenciát.

Az IBFed a fenti általános megállapításon túl konkrét kritikával illeti a BSBC

- közös jelentési táblákra,
- a felügyeleti (szabályozói) és a számviteli konszolidáció eltérésének a bemutatására,
- az átmeneti időszak közzétételi kötelezettségére és
- jelentési gyakoriságra vonatkozó javaslatát.

Javasolja továbbá, hogy a Bizottság a végleges útmutatóban explicit módon mondja ki, hogy a közzétételi követelményeket csak konszolidált szinten kell teljesíteni a 2013. január elseje utáni első auditált jelentéshez kapcsolódóan.

III.6 IBFed válasz a BCBS pénzügyi konglomerátumok felügyeletének az alapelveiről szóló konzultációjában

1. Az IBFed üdvözli a BCBS felügyeleti keretekre vonatkozó javaslatának a rugalmasságát, de leszögezi, hogy a csoportszintű felügyelet kijelölése nem történhet pusztán a felügyeleti hatóságok közötti megegyezés alapján, annak globális szinten meghatározott, objektív és írott kritériumokon kell alapulnia.

2. Egyetértenek a konzultációs dokumentum kiinduló pontjával, amely szerint a csoportszintű felügyelet felelőssége a csoport egészének a felügyelete és a koordináció, míg az egyes felügyeleti egységekért felelősek. Ugyanakkor ez a megközelítés a dokumentum további részeiben kevésbé következetes, s a felelőségek elhatárolása nem világos, ami azért különösen problematikus, mert az érintett felügyeleti eltérő háttérrel és kultúrával rendelkeznek.

3. Az IBFed egyfajta „második pilléres” megközelítés alkalmazásával is egyetért, leszögezve, hogy a tőkeszükséglet megállapításának a szektor szinten alkalmazott, kockázati értékelésből kell kiindulnia. Előfordulhat, hogy a csoportszintű tőkekövetelmény nagyobb az egyedi

---

²⁷ Systemically Important Financial Institutions Task Force: A rendszerszempontról fontos pénzügyi intézményekkel foglalkozó munkacsoport

²⁸ A BCBS konzultációról lásd a 2011.évi 4. negyedéves jelentésünket.

tőkeszükségletek összegénél. Ugyanakkor a kiegyensúlyozottság érdekében a felügyeletnek a diverzifikációs hatást is figyelembe kell venniük.

4. Az IBFed dokumentum a kettős számbavétellel kapcsolatos megközelítését is támogatja.

5. Az információkérést központosítva egyetlen hatóság felé, közös jelentési formátumban azonos követelményekkel és határidővel kelljen teljesíteni. A dokumentum nem fordít elég figyelmet a titkossági szempontokra.

6. A dokumentum végső változatában részletesebben ki kell dolgozni a felügyelet jogi felelősségének a kizárására vonatkozó javaslatot.

III.7 IBFed válasz a BCBS belső ellenőrzésről szóló konzultációjában

Az IBFed véleménye szerint a belső ellenőrzésről szóló konzultációs dokumentum túlságosan előíró jellegű és elmozdulást jelent az ajánlástól a kötelező szabályozás irányába. Számos területen (banki működés, alkalmazottak, felügyelet és bank közötti kapcsolat) korlátozza a nemzeti felügyelet, illetve a bankok hatáskörét a megfelelő belső ellenőrzési folyamatok kialakítására. A konzultációs dokumentum elsődlegesen a nagy, nemzetközileg aktív bankokra vonatkozik, figyelmen kívül hagyja az arányosság elvét, s nem kellően veszi figyelembe az intézmény nagyságát, üzleti modelljét, típusát és költség hatékonyságát. Az IBFed javasolja, hogy a végleges dokumentumban a nemzeti felügyelet kapjanak felhatalmazást a kisebb és kevésbé kockázatos bankok belső ellenőrzéssel kapcsolatos követelmény rendszerének a kidolgozására.